ΕΣΤΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ Κ
ΛΑΥΡΙΩΤ
ΑΥΖΩΝ ΑΡΙΘ.

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ

1878

[ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6. — ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Γραφεῖον τῆς Ἑ σ τ ί α ς ; Ὁδὸς Σταδίου, 6

1878

Ἀριθ. 147 — Λεπτὰ εἴκοσι.

ΕΤΟΣ Γ'.

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἕκτος

Συνδρομὴ ἐτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἐτήσιαι—Γράφεται τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Ἑρμοῦ, 6.

22 Ὀκτωβρίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

αθανασ βιακος

Ποτὲ τοῦ ἥλιου ἡ εὐμορφιὰ, ποτὲ τῆς γῆς ἡ νειότη
Κ' ἡ περηφάνεια τοῦ βουνοῦ, τοῦ δέντρου ἡ *πρασινάδα*
Κ' ἡ λευθεριὰ τοῦ ξηφτεριοῦ, ποτὲ τόση γλυκάδα,
Τόση κρυφὴ μοσχοβολιὰ δὲν ἔχυσαν τριγύρω
Σ' τὸ Διάκο ποῦ ψυχομαχᾷ. Ἡ ὑφλὴ καὶ μανιωμένη
Τὴν ἐκοιλοῦσε ἡ Λιακουριά.—Κεχρὶ παραδομένο
Σ' τὰ δόντια τοῦ νερόμυλου, τριμμόψυχα βαμμένη
Μὲς 'ς τὸ λαρύγκι ἑνὸς θεριοῦ, προσάναμμα, ἀποκλάδι,
Χλωροκομμένο φρύγανο, ποῦ τοῦδοσκεν ἡ φλόγα,
Ὁλόγυρά του ἐκύτταζε, σὰν νἄθελεν ἀκύμα
Νὰ καταπιῇ μὲ μιὰ ματιὰ, νὰ κρύψῃ 'ς τὴν ψυχή του
Τὴν ἔρμη τὴν πατρίδα του κ' ἐκεῖ 'ς τὸν ἄλλον κόσμο
Νὰ τὴνε πάρῃ συντροφιά.—Ἐπέρασε ἀπ' τὸ νοῦ του
Φτωχὴ, κακογεράματη κ' ἡ δύστυχή του ἡ μάνα
Μὴν ἔρθῃ ὥρα γιὰ ψωμὶ τὸ χέρι της ν' ἀπλώσῃ,
Καὶ μὴν πεθάνῃ νηστική. Ἐπάγωσε ἡ καρδιά του
Κ' ἕνα κελάδημα γλυκὸ, πλασμένο μ' ὅλα τ' ἄνθη,
Ποῦ τρέφ' ὁ κῆπος τῆς ζωῆς, τοῦ φύτρωσε 'ς τὰ χείλη.

«Γιὰ ἰδὲς καιρὸ ποῦ ἐδιάλεξεν ὁ Χάρος νὰ μὲ πάρῃ
»Τώρα πανθίζουν τὰ κλαριὰ, ποῦ βγαίν' ἡ γῆ χορτάρι.»

Λὲς κ' ἤθελε πρὶν ἀναιδῇ 'ς τοῦ Πλάστη του τὸν κόρφο,
Τὴ ῥαγισμένη του καρδιὰ νὰ σχίσῃ γιὰ νὰ φύγουν
Τῆς νειότης του τἀρώματα, ποῦ δὲ χωροῦν 'ς τὸ μνῆμα.

Τὸν ἐκαταῦσαν τάλογα, κι' ἄγρια, μεθυαμένα
Τόνε δαγκοῦν 'ς τὸ πρόσωπο. Τἀγέρι φορτωμένο
Φοβέραις καὶ περίγελα καὶ φλογισμένα χνῶτα
Τριγύρω του ἐκουφόβραζε. . . Κάνένα χηλιδόνι
Δὲ φαίνεται 'ς τὸν οὐρανὸ νὰ τὸν παρηγορήσῃ. . .
Ὁ δρόμος ἀτελείωτος! . . . Δεξιὰ, ζερδιὰ του τοῖχος
Ἀνταριασμένοι οἱ Γκέκιδες. . . Τοὺς ἀναράζει ὁ Διάκος...
«Δὲν εἶν' κἀνένας ἀπὸ σᾶς καθάριος Ἀρβανίτης
»Νὰ ἐντρέπεται τὴ γύμνια μου, τὴν καταφρονεσί μου.
»Νὰ μοῦ φυτέψῃ ψυχικὸ 'ς τὸ μέτωπο ἕνα βόλι; . . .»

Βουβοὶ δὲν ἐταράχτηκαν, τόνε θωροῦν μὲ τρόμο.
Ἐφούσκωνε ὁ κατακλυσμός... Σ' τὸ διάβα του ἕνας χτύπος
Ἀκούστηκε μικρός . . μικρὸς, σὰν νἄθε ἀπλώσῃ
Τοῦ λόκου τἀνασήκωμα, σὰν νἄθε ἀπλώσῃ χέρι
Σ' τοῦ πιστολιοῦ τὸ σκάνδαλο . . . Ἀνάμεσ' ἀπὸ τόσους
Μήκως ἐξύπνησε κἀνείς, ὁποῦ ἦναν παλληκάρι; . .
Ἐφνίστηκε ὁ Χαλήλιμπεης . .

— Σκυλὶ, ὁποιος κι' ἂν ἦσαι
Τὸν ἔχω λάβει χάρισμα . . . εἶναι δικό μου ψῶνι . . .
Μάθε το . . . κάτου τ' ἄρματα . . .

Καὶ σὰν τὴ νυχτερίδα
Κολλάει 'ς τοῦ Διάκου τὰ μαλλιά. Ξανέφτουν οἱ φονιάδες.
Ἀφύνει πάλ' ὁ θόρυβος. Τρέχουν, πηδοῦνε, σκούζουν
Κι' ἀποσταμένοι πλακωτοὶ 'ς τοῦ ῥουπακιοῦ τὸν ἴσκιο
Ἀράζουνε καὶ στέκονται. Ἀκίνητος ὁ γύφτος
Τὸ φοβερὸ τὸ αὐνεργο 'ς τὰ χέρια του ἐκρατοῦσε,
Ἀπ' τὸ Χάρου παραβλάσταρο, τοῦ τάφου σημαδοῦρι.
Ἐμπρός του, πίσω του βαθεία, διχαλωτοὶ δύο ψήσταις
Μπηγμένοι βρίσκονται 'ς τὴ γῆ. Ὁ πρῶτος 'ς τὸ κεφάλι,
Ὁ δεύτερος 'ς τὴν ποδαριά. Σωρὸς χλωρὰ κλονάρια,
Καὶ θράκια ποῦ ξεσπίθιζαν . . . Τὸ δέντρο παραστάτης.

«Πλάστη μεγαλοδύναμε! Χριστέ! παράλαβέ με.
»Βρέξε 'ς τὴ φλόγα μου δροσιὰ καὶ κάμε αὐτὴν τὴ στάχτη
»Ποῦ θὰ ν' ἀρίσῃ τὸ κορμὶ τοῦ δούλου σου, Πατέρα,
»Νὰ μὴ τὴν πάρῃ ὁ ἄνεμος καὶ νὰ μὴ μείνῃ στεῖρα.»

Εἶπε καὶ παραδόθηκε. Δεμένος 'ς τὸ δρομάρι
Ὁ μάρτυρας σιγὰ σιγὰ, παρακαλεῖ τὴ φλόγα
Μὲ τὸν καπνὸ τὴ σάρκα του, ποῦταν γυμνὴ νὰ κρύψῃ.

Γυρίζει ὁ γύφτος τὸ σουβλί. . . Τὸ χέρι του ἀνεμίδι. . .
Κι' ὅταν ἐμένανε νεκρὰ κάμμιὰ φορὰ ἀπὸ δείλια
Τἀφιορεσμένα δάχτυλα καὶ τἄφρυγεν ἡ πύρα,
Τότε ξυλιαῖς καὶ σάλαγος, κεντήματα καὶ πέτραις.
Φωνάζει κι' ὁ Χαλήλιμπεης. . .

— Παλληκάρε, ἀνδρειέψου...
Μέριασε ἐκεῖνο τὸ δαυλί. . . γιὰ ἰδὲς, ἀνάθεμά το
Τί γλώσσαις ὁποῦ ἐπέταξε, καὶ πῶς τὸν ἔχει ζώσει! . . .
Θὰ τὸν ῥουφήξῃ γρήγορα . . Ταράξου . . μέριασέ το. . .

Κι' ὅσο κι' ἂν ἔσπρωχνε ὁ φονιὰς τὸ μυστικὸ τὸ ξύλο
Τόσο ὁ καπνὸς τὸν ἔπνιγε, τόσο θεριεύει ἡ φλόγα.
Διώχνει τὸ γύφτο ἡ ἀναλαμπὴ κι' ὁ κόσμος τρομασμένος
Φεύγει τὸ στόμα τοῦ στοιχειοῦ. Ἀνάφτουν τὰ δεμάτια
Ποῦταν τριγύρω σωριαστά... Τοῦ ῥουπακιοῦ τὰ φύλλα
Φωτοκαμμένα ῥεύουνε. . . Κἀνένας δὲν ξανοίγει
Ποῦναι τοῦ Διάκου τὸ κορμὶ 'ς αὐτὴν τὴ καταδόθρα.

Κατακαθίζουν ἡ φωτιαῖς . . τρέχουν σιμὰ μὲ φόβο. .
Ἄφαντο τἄγιο λείψανο! . . Σκαλίζουνε τὴ στάχτη
Μὴν εὕρουν ἕνα κόκκαλο, μὴ ἴδοῦν ἕνα σημάδι. . .
Τίποτε! . . δὲν πιστεύουνε. . . Σκάφτουνε, ξεδιαλέγουν
Τὰ πεθαμένα κάρβουνα. . . Τίποτε! . . χτύπα, κέντα,
Μὲ σπίθ' ἀστράφτει ἀπὸ τὴ γῆ. . . Σηκόνουνε τὰ μάτια
Καὶ βλέπουν ἕνα φτερωτὸ, χρυσὸ δακτυλιδάκι
Ποῦ ἀνέβαινε 'ς τὸν οὐρανό. . Πότε, Θανάση, πότε;
Θὰ νἄρθῃ πάλε νὰ μᾶς βρῇ καὶ ποιός θὰ τὸ φορέσῃ
Τὸ φυλαχτό σου τἀκριβό; . . Πότε, Θανάση, πότε; . . .

Ἡσύχασαν, φεύγουν τὰ θεριά. Κλεφτὰ, κλεφτὰ κι' ὁ γύφτος
Χωνεύει 'ς τὴν κουφάλα του. Κἀνεὶς δὲν ἀπομένει
Παρ' ἡ ἀχτίδες τοῦ ἡλιοῦ, ποῦ ἀσπάζονται τὸ μνῆμα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ.

*

Προσάναμμα, ξηροὶ λεπτότατοι κλαδίσκοι, δι' ὧν ἀνάπτει τις φλόγα.

*

Ἡ μήτηρ τοῦ Διάκου πρὸ ὀλίγων μόνον ἐτῶν ἐτελεύτησε. Καθ' ἣν δὲ ἔλαβον διαβεβαίωσιν, ὁ ἡρωϊσμὸς τοῦ υἱοῦ της ἀντημείφθη διὰ ἰσοβίου δωδεκαδράχμου συντάξεως!!

*

Σημαδοῦρι, ἐν γένει πᾶν τὸ τιθέμενον καὶ μακρόθεν διακρινόμενον πρὸς διάγνωσιν ἐπικινδύνου τινὸς μέρους. Κυρίως δὲ τὰ βυτία δι' ὧν σημειοῦνται αἱ ὕφαλοι χάριν τῶν διαπλεόντων τὰς θαλάσσας.

*

Διχάλα, ξύλον αὐτοφυῶς σχιζόμενον εἰς δύο διεστῶτα μέρη.

Ψήστης, σιδηροῦν ἢ ξύλινον ἐργαλεῖον ὑπερείδον τὸν ὀβελόν.

*

Δρομάρι, πᾶν ἐπίμηκες ξύλον ἐν εἴδει λεπτῆς δοκοῦ.

Ἡ ἐκ τοῦ πλησίον λίαν ἐπαισθητὴ θερμότης καλεῖται κύρη, ἡ δὲ ὑπερβάλλουσα τῆς φλογὸς λάμψις, ἀναλαμπή.

*

Ῥεύω ἐπὶ φύλλων, ἀνθέων ἢ τρυφερῶν καρπῶν ὅταν

ἔκτινος ἀτμοσφαιρικῆς ἐπιβρόης αἰφνιδίως καταπίπτωσι. Λέγεται δὲ μεταφορικῶς καὶ περὶ ἀνθρώπων ὑπὸ χρονίας καὶ μακρᾶς νόσου τηκομένων.

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΙΣΤ

Ἐκ τῶν τοῦ Καρόλου Δίκενς.

Συνέχεια· ἰδὲ σελ. 658.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Πῶς διήρχετο τὸν καιρόν του ὁ Ὄλιβερ ἐν τῇ συναναστροφῇ τῶν ἀξιοτίμων φίλων του.

Τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀφ' οὗ ὁ Ἀπανωλαδιᾶς καὶ ὁ κὺρ Μπέιτς ἐξῆλθον διὰ νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὰς συνήθεις των ἀσχολίας, ὁ κύριος Φέιγγιν ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας, ἵνα διὰ μακρῶν νουθετήσῃ τὸν Ὄλιβερ, καταδεικνύων ὁπόσῳ φρικτὸν ἁμάρτημα εἶναι ἡ ἀχαριστία, σαφέστατα δὲ τῷ ἀπέδειξεν ὅτι ἀχαριστότατος ἐφάνη πρῶτον μὲν καταλιπὼν ἑκουσίως τὴν ἀξιόλογον συντροφίαν τῶν φίλων του, καὶ ἔπειτα ἀποπειραθεὶς ἐκ νέου νὰ δραπετεύσῃ, ἵνα ματαιώσῃ τόσας δαπάνας καὶ τόσους κόπους, οὓς πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτοῦ κατέβαλον. Ὁ κύριος Φέιγγιν ἐξῆρε πρὸ πάντων τὴν φιλοξενίαν, ἣν παρέσχε τῷ Ὄλιβερ καὶ τὴν ἀγάπην, ἣν ἐπεδείξατο αὐτῷ· καὶ προσέθηκεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τὴν συναίσθησιν ὅτι ἄνευ τῆς συνδρομῆς αὐτοῦ θἀπέθνησκε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τῆς πείνης· εἶτα διηγήθη αὐτῷ τὴν φοβερὰν ἱστορίαν παιδίου τινὸς ὅπερ συνέδραμεν ἐπίσης ἐξ εὐσπλαγχνίας, ἀπαραλλάκτως ὡς τὸν Ὄλιβερ, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον ἀπεδείχθη ἀνάξιον τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ, καὶ ἐπεθύμησε νὰ συνάψῃ σχέσεις μετὰ τῆς ἀστυνομίας, τὸ ὁποῖον ὅμως δυστυχῶς κακὸν ἔλαβε τέλος, ἀπαγχονισθὲν ἡμέραν τινὰ ἐν Ὄλντ Βαίλυ. Ὁ Ἑβραῖος δὲν ἠθέλησε νὰποκρύψῃ ὅτι καὶ αὐτὸς συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ λάβῃ ὁ ἀχάριστος ἐκεῖνος τοιοῦτο τέλος· ἀλλὰ δακρύων κατέδειξε τὴν λύπην του ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ἀνάγκῃ εἰς ἣν περιέστη ἕνεκα τῆς κακῆς κεφαλῆς καὶ τῆς ἐπιβούλου διαγωγῆς τοῦ ἐν λόγῳ παιδός, ἅτινα χάριν τῆς ἀσφαλείας αὐτοῦ τοῦ Φέιγγιν καὶ τῶν στενῶν φίλων του καθίστων ἀναπόδραστον τὴν τοιαύτην οἰκτρὰν καταστροφήν.

Ὁ Ἑβραῖος ἐπέρανε τὴν διδαχήν του διὰ περιγραφῆς ἥκιστα κολακευτικῆς τῶν πικριῶν τῆς ἀγχόνης, προσέθηκε δὲ εὐγενῶς καὶ μειλιχίως, ὅτι ἤλπιζε πῶς οὐδέποτε θὰ ἠναγκάζετο νὰ ὑποβάλῃ τὸν Ὄλιβερ Τουίστ εἰς τὴν δυσάρεστον ἐκείνην δοκιμασίαν.

Ἀκούων τὸν κύριον Φέιγγιν, ὁ μικρὸς Ὄλιβερ ἔτρεμεν ὅλος, ἂν καὶ δὲν κατελάμβανεν ἐντελῶς τὰς ἀποτροπαίους ἀπειλάς, ἃς ἐνέκλειον οἱ λόγοι αὐτοῦ. Ἐκ πείρας ἔμαθεν ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἠδύνατο νὰ συγχύσῃ τὸν ἀθῶον μετὰ τοῦ ἐνόχου, ἂν τυχὸν εὕρισκεν αὐτοὺς ὁμοῦ· ἀναμιμνησκόμενος δὲ τῶν συχνῶν λογομαχιῶν τοῦ Φέιγγιν καὶ τοῦ κυρίου Σάικς, ἐπίστευσεν ὅτι πολλάκις μέχρι τοῦδε ὁ Ἑβραῖος ἐφήρμοσε τὸ σχέδιον ἐκεῖνο πρὸς τιμωρίαν τῶν ἀδικρίτων καὶ φλυάρων. Ὑπαινιγμοί τινες ἐν ταῖς λογομαχίαις ἐκείναις, ἀναφερόμενοι εἰς παλαιοτέραν τινὰ τοιοῦτου εἴδους μηχανορραφίαν, ἦλθον εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ καὶ ἐπάγωσαν τὸ αἷμά του. Ἤγειρε δειλῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀντέκρουσε τὸ ἐταστικὸν βλέμμα τοῦ Ἑβραίου· ὁ γέρων κακοῦργος εἶδε τὴν ὠχρότητα τοῦ παιδὸς καὶ κατενόησε τὸν τρόμον του, μετὰ χαρᾶς δ' ἀπροκαλύπτου παρετήρει τὴν φυσιογνωμίαν αὐτοῦ.

Ἀπαίσιον μειδίαμα διέστειλε τὰ χείλη τοῦ Φέιγγιν· ἐκτύπησε θωπευτικῶς τὸν Ὄλιβερ εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ἐὰν ἔμενεν ἥσυχος καὶ εἰργάζετο ἐπιμελῶς, θὰ ἐγίνοντο καλοὶ φίλοι. Εἶτα ἐφόρεσε παλαιόν τινα ἐμβαλωμένον ἐπενδύτην, ἔλαβε τὸν πῖλόν του καὶ ἐξῆλθε κλειδώσας ὄπισθεν αὐτοῦ ἐπιμελῶς τὴν θύραν.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ κατὰ τὰς ἐπιλοίπους ὁ Ὄλιβερ ἔμενε μόνος ἀπὸ πρωΐας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου.

Ἐπὶ μακρὰς ὥρας ἀφιέμενος ἐλεύθερος εἰς τὰς ἰδίας σκέψεις, ἀνεμιμνήσκετο ἀδιαλείπτως τῶν καλῶν αὐτοῦ ἐν Πέντοβιλλ φίλων, καὶ μετὰ πικρίας ἐσυλλογίζετο ὁπόσον ἐλεεινὴν ἰδέαν θὰ συνελάμβανον περὶ αὐτοῦ. Μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ἑβδομάδος ὁ Ἑβραῖος δὲν ἐκλείδωνε πλέον τὴν θύραν τοῦ δωματίου, καὶ ὁ Ὄλιβερ ἦτο ἐλεύθερος νὰ περιφέρηται ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ἡ οἰκία ἐκείνη ἦτο ἔρημος καὶ ῥυπαρά. Τὰ δωμάτια τοῦ ἄνω ὀρόφου ἐκοσμοῦντο διὰ μεγάλων φατνωμάτων, ὑπὸ δὲ τὸν καλύπτοντα ταῦτα ἄφθονον κονιορτὸν καὶ τὰς ἀράχνας διεκρίνοντο ἔτι ποικίλαι γλυφαί. Ὁ Ὄλιβερ συνεπέρανεν ὅτι ἄλλοτε, πολὺ πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἑβραίου, ἡ οἰκία θἀνῆκεν εἰς ἀνθρώπους ὑψηλοτέρας περιωπῆς, καὶ θὰ ἦτο ἴσως τότε, ἡ νῦν στυγνὴ καὶ ἀπαισία, εὐχάριστος καὶ φαιδρὰ κατοικία.

Πάσας τὰς γωνίας τῶν τοίχων καὶ τὴν ὀροφὴν ἐκάλυπτον πυκνοὶ ἱστοὶ ἀραχνῶν. Ἐνίοτε δὲ, ἐν ᾧ ὁ Ὄλιβερ εἰσήρχετο ἡσύχως εἴς τι δωμάτιον οἱ ποντικοὶ ἔσπευδον νὰ κρυβῶσιν ἔντρομοι εἰς τὰς φωλεὰς αὐτῶν· ἐκτὸς τῶν ποντικῶν ἐν ἄλλο ζῶν οὔτε νὰ ἴδῃ, οὔτε νὰκούσῃ ἠδύνατο. Πολλάκις ἐπερχομένης τῆς νυκτὸς, κατάκοπος ἐκ τῆς ἀνὰ τὰ δωμάτια περιπλανήσεώς του, εἰσέδυεν εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ εἰς τὴν ὁδὸν φέροντος διαδρόμου, ὅπως ἢ ὅσον ἔνεστι πλησιέστερον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐκεῖ ἔμενε προσεκτικώτατον τείνων οὖς, καὶ ἀριθμῶν τὰς ὥρας μέχρι τῆς ἐπανόδου τοῦ Ἑβραίου καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἐν πᾶσι τοῖς δωματίοις, τὰ παράθυρα ἦσαν ἐπιμελέστατα κεκλεισμένα διὰ τῶν ἐσκωριασμένων μοχλῶν αὐτῶν, οἵτινες πρὸς πλειοτέραν ἀσφάλειαν ἦσαν προσέτι στερεῶς ἐσφηνωμένοι εἰς τὰ ξύλα, ὥστε ἀδύνατον ἦτο νὰνοιγῶσιν ἄνευ ἐπίτηδες ἐργαλείων καὶ πολλοῦ κρότου. Τὸ φῶς εἰσέδυε μόνον διὰ τινων στογγύλων ὀπῶν, οὕτω δὲ ἡ ὄψις τῶν δωματίων καθίστατο ζοφερωτέρα καὶ στυγνοτέρα. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐν τῷ ὑπερῴῳ εὑρίσκετο ἓν παράθυρον, ἄνευ παραθυροφύλλων, περιπεφραγμένον μόνον διὰ κιγκλίδων σιδηρῶν στερεωτάτων. Ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους ἐκάθητο ἐκεῖ ὁ Ὄλιβερ, καὶ σύννους ἔβλεπε πρὸς τὰ ἔξω· ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο ἐκτὸς τῶν στεγῶν καὶ τῶν μαύρων καπνοδοχῶν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ· ἐνίοτε μόνον ἀνέκυπτεν ἐκ τοῦ ὑπερῴου οἰκίας τινὸς ἀπωτέρω κειμένης ἡ πολιὰ κεφαλὴ ἑνὸς γέροντος. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ παράθυρον τῆς σκοπιᾶς τοῦ Ὄλιβερ ἦτο ἐν ἀχρηστίᾳ, καὶ τοὺς ὑελοπίνακας αὐτοῦ ἐκάλυπτε πυκνὸν στρῶμα κονιορτοῦ καὶ ἀκαθαρσιῶν, μόλις ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὰ ἐκτὸς ἀντικείμενα· νὰ φωνάξῃ δὲ ἐπικαλούμενος βοήθειαν οὐδὲ κἂν νὰ τὸ συλλογισθῇ ἔπρεπε, διότι ἦτο τὸ αὐτὸ ὡσεὶ εὑρίσκετο ἐν τῇ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς μητροπολιτικῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Παύλου σφαίρας.

Ἡμέραν τινά, καθ' ἣν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς καὶ ὁ κὺρ Μπέιτς ἀπεφάσισαν νὰ διανυκτερεύσωσιν ἔξω, ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα εἰς τὸν πρῶτον τῶν νεαρῶν ἐκείνων λωποδυτῶν νὰ ἐπιμελη θῇ πλειότερον τοῦ συνήθους τὴν ἐνδυμασίαν αὐτοῦ· ὁμολογητέον ὅτι δὲν κατελαμβάνετο συχνάκις ὑπὸ τοιαύτης ἀδυναμίας· κατὰ συνέπειαν δὲν ἀπηξίωσε νὰ διατάξῃ τὸν Ὄλιβερ νὰ τὸν βοηθήσῃ.

Ὁ Ὄλιβερ, ὅστις ἠσθάνετο μεγάλην εὐχαρίστησιν ὁσάκις ἠδύνατο νὰ φανῇ χρήσιμος, καὶ ἐθεώρει ἑαυτὸν εὐτυχῆ ὅταν ἔβλεπεν ἀνθρώπινα πρόσωπα, καὶ αὐτὰ τὰ ἀπεχθέστατα, καὶ μεγάλως ἐπεθύμει νὰ ἐφελκύσῃ τὴν ἀγάπην τῶν περιστοιχούντων αὐτὸν ὅταν ἠδύνατο ἐντίμως νὰ πράττῃ τοῦτο, οὐδαμῶς ἐδίστασε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Ἀπανωλαδιᾶ· οὗτος ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὁ δὲ Ὄλιβερ γονατίσας τὸν ἕνα πόδα, ἤρχισε νὰ στιλβώνῃ τὰ ὑποδήματα τοῦ κυρίου Ντώκινς, ἢ, καθὼς οὗτος ἔλεγε, νὰ *μουτζαλώνῃ τὰ πατούμενα*.

Εἴτε διότι ὁ Ἀπαναλωδιᾶς κατελήφθη ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος ἐκείνου τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας, ὅπερ πᾶν λογικὸν ζῶον αἰσθάνεται, ὅταν καθήμενον νωχελῶς ἐπὶ τραπέζης καπνίζει τὴν πίπαν του καὶ σείει ἀμερίμνως τὴν ἑτέραν τῶν κνημῶν, ἐν ᾧ συγχρόνως ἄλλοι σιλβώνουσι τὰ ὑποδήματά του, τὰ ὁποῖα δὲν ἔλαβε τὸν κόπον νὰφαιρέσῃ, οὐδὲ θὰ ἔχῃ κατὰ συνέπειαν τὴν σκοτοῦραν νὰ τὰ φορέσῃ πάλιν· εἴτε διότι ἡ καλὴ ποιότης τοῦ καπνοῦ διήγειρε τὴν εὐαισθησίαν του ἢ ὁ ἐξαίρετος ζῦθος ἐπενήργησε ἐπὶ τῆς διαθέσεως αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς διάχυσιν αἰσθημάτων, σφόδρα ἀντικειμένην πρὸς τὸν συνήθη χαρακτῆρά του. Κατεβίβασε μὲ περίφρονοι ἦθος τὰ βλέμματα ἐπὶ τοῦ Ὄλιβερ, εἶτα δὲ ἐγείρας τὴν κεφαλὴν, εἶπε μετά τινος στεναγμοῦ·

«Τί κρῖμα, νὰ μὴν εἶναι καὶ αὐτὸς τῆς τέχνης!

— Βέβαια! εἶπεν ὁ Τσάρλυ Μπέιτς· μὰ δὲν 'ξέρει ὁ κουτὸς ποῖον εἶναι τὸ καλό του!»

Ὁ Ἀπανωλαδιᾶς ἐστέναζε καὶ αὖθις καὶ ἀνέλαβε τὴν πίπαν του. Ὁ Τσάρλυ ἔκαμε τὸ αὐτό, ἀμφότεροι δὲ ἐκάπνισαν ἐν σιγῇ ἐπί τινα λεπτά.

«Βάνω στοίχημα πῶς οὔτε θὰ 'ξέρεις ποία εἶναι ἡ τέχνη μας, εἶπεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, οἰκτείρων τρόπον τινὰ αὐτόν.

— Θαρρῶ πῶς τὸ ξέρω, ἀπεκρίνατο ὁ Ὄλιβερ ἀνεγείρας ζωηρῶς τὴν κεφαλήν· εἶναι ἡ κλεψιά. . . . δὲν εἴσαστε κλέπται;

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, καὶ θὰ τὸ εἶχα γιὰ 'ντροπὴ νὰ κάμω ἄλλη δουλειά.» Συγχρόνως δὲ ἐφόρεσε στραβὰ τὸν πῖλόν του, καὶ ἐκύτταξε τὸν κὺρ Μπέιτς, ὡσεὶ προεκάλει αὐτὸν νὰ τον διαψεύσῃ ἂν ἐτόλμα. «Ναί, αὐτὴ εἶναι ἡ τέχνη μου· καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ τέχνη καὶ τοῦ Τσάρλυ, καὶ τοῦ Φέιγγιν, καὶ τοῦ Σάικς, καὶ τῆς Νάνσυ, καὶ τῆς Μπέττυ καὶ ὅλων μας ὅσοι εἴμαστε, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸν Φέιγγιν καὶ τελειόνωντας εἰς τὸν σκύλον τοῦ Σάικς, ὁποῦ δὲν 'πάει κάτου ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

— Βέβαια, αὐτὸς ποτὲ δὲν θὰ φανῇ Ἰούδας, προσέθηκεν ὁ Τσάρλυ Μπέιτς.

— Δὲν θὰ τοῦ ἔλθῃ ποτὲ 'ς τὸν νοῦ, εἶπεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, νὰ 'πάῃ εἰς τὸ θρανίον τῶν μαρτύρων καὶ νὰ βαβύξῃ. Καὶ δεκαπέντε ἡμέρας νὰ τον ἔχουν ἐκεῖ δεμένον, νηστικόν, δὲν θὰ το κουνήσῃ καὶ δὲν θὰ βγάλῃ τσιμουτιὰ γιὰ νὰ μας βλάψῃ.

— Τέτοιο πρᾶγμα! οὔτε νὰ το συλλογισθῇς! παρετήρησεν ὁ Τσάρλυ.

— Καλὸ σκυλὶ ὡς τόσο, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Ἀπανωλαδιᾶς· ὅταν ἦναι 'ς τὴν συντροφιά, εἶδες τί ἄγρια ποῦ κυττάζει ἐκεῖνον 'ποῦ 'πάει νὰ γελάσῃ ἢ νὰ τραγῳδήσῃ! Καὶ ὕστερα ὅταν ἀκούσῃ νὰ *παίζῃ τὸ βιολί*[1] λυφάζει[2] καὶ ὅταν δὲν ἦναι ἀνάγκη, ποτὲ δὲν κάνει σαματᾶ.[3]

— Εἶναι ἀλήθεια ντόμπρος χριστιάνος,»[4] εἶπεν ὁ Τσάρλυ.

Ὁ κύριος Μπέιτς ἤθελε διὰ τούτου νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ σκύλος ἦν πεπροικισμένος μὲ ὅλα τὰ πλεονεκτήματα, οὐδόλως δ' ἐφαντάζετο ὅτι ἡ φράσις του εἶχε καὶ ἑτέραν, ἐπίσης ὀρθὴν σημασίαν· διότι πολλοὶ ἄνδρες καὶ πολλαὶ γυναῖκες λέγονται ἀληθεῖς χριστιανοί, κατ' οὐσίαν μηδόλως σχεδὸν διαφέροντες τοῦ σκύλου τοῦ κυρίου Σάικς.

«Καλά, καλά, εἶπεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ὁμιλίας· αὐτὰ

1. Ἡ βίνη.
2. Σιγᾷ.
3. Θόρυβον.
4. Ἀληθὴς χριστιανός.

δὲν ἔχουν κἀμμίαν σχέσιν μὲ αὐτὴν ἐδῶ τὴν ῥεμούντα.[1]

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Τσάρλυ. Ὄλιβερ, γιατί δὲν θέλεις νὰ κάνῃς καὶ σὺ δουλειαῖς μὲ τὸν Φέιγγιν;

— Θὰ κάμῃς τὴν τύχη σου, προσέθηκεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, καὶ θὰ μπορέσῃς ὕστερα μὲ τῆς τριόρδαις σου[2] νὰ ζήσῃς ντὰ πρίντσιπε,[3] καθὼς ἔχω κ' ἐγὼ σκοπὸ νὰ κάμω τοῦ χρόνου τὸν κόκκινο Μάη.[4]

— Δέν μου ἀρέσει, ἀπεκρίνατο μετὰ δειλίας ὁ Ὄλιβερ. Ἤθελα καλλίτερα νὰ με ἄφινεν ὁ Φέιγγιν νὰ φύγω.

— Καὶ ὁ Φέιγγιν θέλει καλλίτερα νὰ μένῃς ἐδῶ,» ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Τσάρλυ.

Ὁ Ὄλιβερ εἴξευρε τοῦτο κάλλιστα· θεωρῶν ὅμως ὅτι ἦτο ἐπικίνδυνον νὰ ἐξηγηθῇ πλειότερον, ἐστέναξε καὶ ἐξηκολούθησε νὰ στιλβώνῃ τὰ ὑποδήματα τοῦ Ἀπανωλαδιᾶ.

«Ἀντροπή! ἀνεφώνησεν οὗτος. Δὲν ἔχεις λοιπὸν καρδιά, δὲν ἔχεις διάκρισι; θέλεις λοιπὸν νὰ ζῆς εἰς τὴν καμποῦρα[5] τῶν φίλων σου;

— Ἐγὼ δὲν το καταδεχόμουνα αὐτό! εἶπεν ὁ κὺρ Μπέιτς, ἐξαγαγὼν δύο ἢ τρία μεταξωτὰ μανδήλια ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ ῥίψας αὐτὰ εἰς τινα ἱματιοθήκην. Πρέπει νὰ ἦναι κάνεις ἀδιάντροπος, ξετσίπωτος!

— Ἐγὼ οὔτε μία στιγμὴ θὰ 'μποροῦσα νὰ ζήσω ἔτσι, εἶπεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, μετ' ἤθους δεικνύοντος μεγίστην περιφρόνησιν.

— Ναί, αὐτὸ ὅμως δέν σας ἐμποδίζει νὰ ἐγκαταλείπετε τοὺς φίλους σας, εἶπεν ὁ Ὄλιβερ ὑπομειδιῶν, καὶ νὰ τους ἀφίνετε νὰ τιμωρῶνται εἰς τὴν θέσιν σας.

— Αὐτό, ἀπεκρίνατο ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, ἔγινε μόνον πρὸς χάριν τοῦ Φέιγγιν, γιατὶ οἱ ξαφριστάδες[6] 'ξεύρουν πῶς τὰ 'πᾶμε κουρσέβα' μ' αὐτόν· κι' ἂν δὲν ξεκαμπίζαμε[7] θὰ τον ἔτσουζε.[8] Γι' αὐτὸ ἐφύγαμε· ἔ, Τσάρλυ;»

Ὁ κὺρ Μπέιτς ἔνευσε καταφατικῶς, καὶ ἡτοιμάζετο νὰπαντήσῃ, ὅτε ἀνεμνήσθη αἴφνης τῶν κατὰ τὴν φυγὴν τοῦ Ὄλιβερ καὶ ἀνεκάγχασε τοσούτῳ σφοδρῶς, ὥστε κατέπιε καπνὸν τῆς πίπας του, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐπὶ πέντε ὁλόκληρα λεπτὰ ἔβηχε καὶ ἔπληττε μετ' ὀργῆς διὰ τοῦ ποδὸς τὸ πάτωμα.

«Τήραξέ με 'δῶ, εἶπεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, ἐξαγαγὼν τοῦ θυλακίου του δράκα σελινίων καὶ πενῶν· αὐτὸ θὰ εἴπῃ νὰ τὴν περνᾷ κάνένας ζεῦκι! Καὶ ποῦ 'μπορεῖ ναὸρῇ κάνεις αὐτά; Ἔ σένα στέκεται νὰ το μάθῃς. Ἡ κάσσα, ὁποῦ τὰ ἐπῆρα αὐτά, δὲν ἐμουφλούζεψε ἀκόμα. Καὶ δὲν θέλεις νὰ 'πᾷς νὰ πάρῃς καὶ σύ, βρὲ ζωντόβολο!

— Πολὺ ἄσχημη εἶναι ἡ δουλειὰ ποῦ καταπιάσθη' ἔ, Ὄλιβερ; ἠρώτησεν ὁ Τσάρλυ. Κάμμιὰ ὥρα θὰ τον καρυδώσουν.

— Δὲν καταλαμβάνω τί θέλεις νὰ εἰπῇς, ἀπεκρίθη ὁ Ὄλιβερ.

— Νά, ἀπάνω-κάτω αὐτό,» εἶπεν ὁ Τσάρλυ. Καὶ ταῦτα λέγων ἔλαβε τὸ ἓν ἄκρον τοῦ λαιμοδέτου του, τὸ ἐκράτησεν ὑψηλά, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ ἔτριξε παραδόξως τοὺς ὀδόντας, δεικνύων διὰ τῆς ἐκφραστικῆς ταύτης παντομίμας ὅτι τὸ καρύδωμα καὶ ὁ ἀπαγχονισμὸς ἦσαν ἓν καὶ τὸ αὐτό. «Καταλαμβάνεις τώρα, εἶπεν ὁ Τσάρλυ· καλὲ δὲν κυττᾷς, Τζάκ, πῶς μὲ βλέπει 'σὰν ξεχαλινωμένος! .. ποτέ μου δὲν εἶδα τέτοια ῥεμούντα! Θὰ με κάμῃ νὰ σκάσω ἀπὸ τὰ γέλοια. . . . σίγουρο πρᾶγμα!»

Καὶ ὁ κὺρ Μπέιτς, ἀφ'οὗ πρῶτον ἐγέλασε μέχρι δακρύων, ἀνέλαβε τὴν πίπαν του καὶ ἐξηκολούθησε τὸ κάπνισμα.

«Ἡ ἀνατροφή σου εἶναι παραμελημένη, Ὄλιβερ, εἶπε σοβαρῶς ὁ Ἀπανωλαδιᾶς παρατηρῶν μετ' εὐχαριστήσεως τὰ ὑποδήματά του, τὰ ὁποῖα ὁ Ὄλιβερ ἐστίλβωσε καλῶς. Ὁ Φέιγγιν ὅμως θὰ σε κάμῃ νὰ γίνῃς ἄνθρωπος, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ ἦσαι ὁ πρῶτος ποῦ δὲν θὰ ὠφεληθῇς ἀπὸ τὰ μαθήματά του. Καὶ τὸ καλλίτερο ποῦ ἔχεις νὰ κάμῃς εἶναι νὰ 'μπῇς ἀμέσως 'σὲ δουλειά, γιατὶ ὅ τι καὶ ἂν γίνῃ ἀργὰ ἢ 'γρήγορα ἐκεῖ θὰ καταντήσῃς, καὶ ἔτσι τοῦ κάκου θὰ χάνῃς τὸν καιρό σου ἂν κάθεσαι καὶ κάνῃς καμώματα.»

Ὁ κὺρ Μπέιτς ἐπεκύρωσε τοὺς λόγους τοῦ συντρόφου του διὰ πολλῶν ἠθικῶν ἀποφθεγμάτων κατὰ τὸν ἰδιάζοντα αὐτῷ τρόπον· ἀκολούθως ὁ φίλος του κύριος Ντώκινς καὶ αὐτὸς συνδιελέχθησαν ἐπὶ μακρὸν περὶ τῶν ποικίλων τέρψεων τοῦ βίου, ὃν διῆγον, ἐπανειλημμένως ὑποδεικνύοντες τῷ Ὄλιβερ ὅτι ἄριστα θὰ ἔπραττεν ἀσπαζόμενος ὅ τι τάχιστα τὸ αὐτὸ στάδιον, ὅπως ἐφελκύσῃ τὴν ἀγάπην τοῦ Φέιγγιν, ὡς ἔπραξαν καὶ αὐτοί.

«Καὶ βάλε καλὰ 'ς τὸ μυαλό σου, εἶπεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, ὅστις ἤκουσεν ἐρχόμενον τὸν Ἑβραῖον, πῶς ἂν δὲν λαδώνῃς κρεμμύδια. . .

— Γιατὶ νὰ του κουβεντιάζῃς ἔτσι; παρετήρησεν ὁ κὺρ Μπέιτς· καταλαμβάνει αὐτός;

— Ἂν δὲν κλέφτῃς σὺ 'ρωλό-για καὶ μανδήλια, ἐπανέλαβεν ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, ποιούμενος χρῆσιν ἐκφράσεων εὐνοητοτέρων τῷ Ὄλιβερ, θὰ τα κλέφτουν ἄλλοι. Τόσω χειρότερα γιὰ κείνους ποῦ ἀφίνουν νὰ τους κλέφτουν, καὶ γιὰ σένα ἀκόμη. Ἂν δὲν κουνήσῃς τὸ χέρι σου, δὲν θὰ πάρῃς λεπτὸ τσακισμένο ποτὲ, καὶ ὅμως ἔχεις καὶ σὺ 'σὰν κάθε ἄλλος δικαίωμα νὰ κλέφτῃς. . . .

1. Ἀρχάριος κλέπτης.
2. Χρήματα.
3. Ἡγεμονικῶς.
4. Οὐδέποτε.
5. Εἰς βάρος.
6. Ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι.
7. Εἴμεθα σύντροφοι.
8. Ἐρευνῶμεν.
9. Πολὺ θὰ ἐδλάπτετο.

— Βέβαια, βέβαια, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Ἑβραῖος, ὅστις εἶχεν εἰσέλθει χωρὶς νὰ τον ἐννοήσῃ ὁ Ὄλιβερ· εἶναι ἀλήθεια, φίλε μου· νὰ πιστεύσῃς τὸν Ἀπανωλαδιᾶν· εἶναι σωστὰ αὐτὰ ποῦ λέγει. Ἔξερει 'ς τὰ δάκτυλα πῶς κατηχοῦν εἰς τὴν τέχνη!»

Ἐπιδοκιμάζων οὕτω τὴν ὀρθότητα τῶν συλλογισμῶν τοῦ Ἀπανωλαδιᾶ, ὁ γέρων Ἑβραῖος προσέτριβε τὰς χεῖρας καὶ ἠγάλλετο διὰ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ.

Ἡ συνδιάλεξις διεκόπη, διότι ὁ Ἑβραῖος δὲν εἰσῆλθε μόνος, ἀλλὰ συνωδεύετο ὑπὸ τῆς μὶς Μπέττυ καὶ κυρίου τινός, ὃν τὸ πρῶτον ἔβλεπεν ὁ Ὄλιβερ, καὶ ὃν προσαγορεύων ὁ Ἀπανωλαδιᾶς ὠνόμασε Τὼμ Τσίτλιγκ.

Ὁ κύριος Τσίτλιγκ ἦτο πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν τοῦ Ἀπανωλαδιᾶ, δεκακτὼ ἀριθμῶν ἀνοίξεις· ἀλλὰ προσεφέρετο πάντοτε πρὸς τὸν νεαρὸν αὐτοῦ συνάδελφον μετὰ φιλοφροσύνης ἐμφαινούσης ὅτι ἀνεγνώριζεν ἑαυτὸν κατώτερον ἐκείνου καὶ κατὰ τὴν μεγαλοφυΐαν καὶ κατὰ τὴν περὶ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος δεξιότητα. Οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν μικροί, καὶ ἐκάμμυεν αὐτοὺς ἀδιαλείπτως, τὸ δὲ πρόσωπόν του εἶχεν ἠροτριωμένον ἐξ οὐλῶν εὐλογίας. Ἅπασαν τὴν ἐνδυμασίαν του ἀπετέλει ἓν δερμάτινον κασκέττον, χιτὼν ἐκ χονδροῦ ὑπομέλανος ὑφάσματος, οἰκτρὸν πανταλόνιον καὶ μία ποδιά. Ἡ ἐνδυμασία αὕτη ἤκιστα ἤρμοζε βεβαίως δι' ἐπισκέψεις, ἀλλ' ὁ φέρων αὐτὴν ἔσπευσε νὰ δικαιολογηθῇ, εἰπὼν ὅτι πρὸ μιᾶς μόλις ὥρας ἐτελείωσε τὴν ποινήν του, καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ ἓξ ἑβδομάδας ἔφερε τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένην στολήν, δὲν εἶχε καιρὸν νὰ φροντίσῃ περὶ τῶν ἐνδυμάτων του καὶ νὰλλάξῃ. Ὁ κ. Τσίτλιγκ προσέθηκε, σφόδρα ὠργισμένος, ὅτι εἰσήγαγον ἐκεῖ κάτω νέον τρόπον καπνίσεως τῶν ἐνδυμάτων, τρόπον καταχθόνιον καὶ ἀντισυνταγματικὸν, οὗ ἕνεκεν ἐκαίοντο, χωρὶς νὰ ἔχῃ τις τὸ δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τοιαύτης ἀδικίας· ἐπίσης ἐκπηρύχθη κατὰ τῆς ἑτέρας συνηθείας, τῆς κουρᾶς τῶν εἰσαγομένων νέων, καὶ ἀπεκάλεσε ταύτην παρανομωτάτην· ἐν τέλει ἐπεσφράγισε τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ βεβαιῶν ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῶν τεσσαράκοντα δύο ἀτελευτήτων ἡμερῶν τῶν καταναγκαστικῶν ἔργων, δὲν ἔβαλε οὔτε μία στάλα εἰς τὸ στόμα του, καὶ συνήνει εὐχαρίστως νὰ τον ἀνασκολοπίσουν ἂν τὸ λαρύγκι του δὲν ἦτο ξηρὸν ὡς φοῦρνος.

«Ὄλιβερ, ἠρώτησεν ὁ Ἑβραῖος, ἐν ᾧ οἱ νέοι λωποδῦται προσεκόμιζον εἰς τὴν τράπεζαν φιάλην οἰνοπνεύματος, 'μπορεῖς νὰ εὕρῃς ἀπὸ ποῦ τάχα νὰ ἔρχεται ὁ κύριος;

— Δὲν. . . δὲν εἰξεύρω, σὲρ, ἀπεκρίνατο τὸ παιδίον.

— Τί πρᾶγμα εἶναι αὐτός; ἠρώτησεν ὁ Τὼμ Τσίτλιγκ ἰδὼν περιφρονητικῶς τὸν Ὄλιβερ.

— Ἕνας καινούργιος φίλος μου, ἀγαπητέ μου, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος.

— Ἔ! καλὰ τὴν ηὗρε λοιπὸν, εἶπεν ὁ νέος παρατηρῶν τὸν Φέιγγιν ἐμφαντικῶς· μὴ σκοτίζεσαι νὰ μάθῃς ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι, παλληκάρι μου. Γρήγορα θὰ τραβήξῃς τὸν ἴδιο δρόμο, καὶ βάνω καὶ στοίχημα.»

Οἱ νέοι λωποδῦται ἐγέλασαν διὰ τὴν ἀστειότητα, καὶ μετά τινας ἄλλας ὁμοίας χαριτολογίας περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἐξῆλθον τοῦ δωματίου, ἀφ' οὗ πρῶτον συνδιελέχθησαν ἐπὶ μικρὸν ταπεινῇ τῇ φωνῇ μετὰ τοῦ Φέιγγιν.

Ἀφ' οὗ ἐπί τινας στιγμὰς συνωμίλησαν ἰδιαιτέρως, ὁ νεοελθὼν καὶ ὁ Φέιγγιν προσῆλθον καὶ ἐκάθησαν παρὰ τὴν ἑστίαν. Ὁ Ἰουδαῖος προσεκάλεσε τὸν Ὄλιβερ νὰ λάβῃ θέσιν πλησίον του, καὶ ἔφερε τὴν συνομιλίαν ἐπιτηδείως εἰς ἀντικείμενα καταλληλότατα εἰς τὸ νὰ κεντήσωσι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀκροατῶν. Ὡμίλησε διὰ μακρῶν περὶ τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ ἐπαγγέλματος, περὶ τῆς δεξιότητος τοῦ Ἀπανωλαδιᾶ, περὶ τοῦ εὐθύμου χαρακτῆρος τοῦ Τσάρλυ Μπέιτς καὶ περὶ τῆς γενναιοδωρίας αὐτοῦ, τοῦ Φέιγγιν. Ἀφ' οὗ ἐξήντλησε πάντα τὰ θέματα ταῦτα, ἐπειδὴ ὁ κύριος Τσίτλιγκ ἦτο κατάκοπος (καὶ τὴν μεγάλην αὐτοῦ κόπωσιν ἐδικαιολόγει ἡ πολυήμερος ἐν τῷ σωφρονιστηρίῳ διατριβή), ἡ μὶς Μπέττυ ἀνεχώρησε, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπῆλθον νὰ κατακλιθῶσι.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οὐδέποτε σχεδὸν ἔμενεν ὁ Ὄλιβερ μόνος· εὑρίσκετο διηνεκῶς εἰς συνάφειαν μετὰ τῶν νεαρῶν λωποδυτῶν, οἵτινες πᾶσαν πρωΐαν ἔπαιζον τακτικῶς μετὰ τοῦ Ἑβραίου τὸ σύνηθες παιγνίδιον· εἶχε τοῦτο σκοπὸν νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν ἐπιτηδειότητά των, ἢ μᾶλλον ἐγένετο διὰ νὰ μορφωθῇ ὁ Ὄλιβερ; εἰς τοῦτο καταλληλότατα ἠδύνατο νὰπαντήσῃ ὁ κ. Φέιγγιν. Ἐνίοτε ὁ γέρων κακοῦργος διηγεῖτο ἀνέκδοτα περὶ κλοπῶν, ἃς κατὰ τὴν νεανικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν διεπράξατο, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀστείως καὶ κωμικῶς, ὥστε καὶ ὁ Ὄλιβερ ἐγέλα ἐξ ὅλης καρδίας, δεικνύων οὕτως ὅτι καίτοι τὰ αἰσθήματά σου ἦσαν εὐγενῆ, ἐνησμένιζεν ὅμως εἰς τοιαύτας διηγήσεις.

Ἐνὶ λόγῳ ὁ βάραθρος ἐκεῖνος συνεῖχε τὸ παιδίον ἐντὸς τῶν δικτύων του· ἀφ' οὗ διὰ τῆς ἀπομονώσεως καὶ τῆς ἄλλης κακοπαθείας κατώρθωσε νὰ το κάμῃ νὰ προτιμᾷ ὁποιανδήποτε συντροφίαν ἀπὸ τὴν ἐν τῇ στυγνῇ ἐκείνῃ κατοικίᾳ μοναξίαν, ἐνεστάλαζε μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ τὸ δηλητήριον, δι' οὗ ὑπελόγιζεν ὅτι ἐν βραχεῖ χρόνῳ θὰ διέφθειρε καὶ ἐκηλίδου αὐτὸ ὁλοσχερῶς καὶ ἐσχεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'

Συζήτησις καὶ παραδοχὴ σχεδίου ἐκστρατείας.

Βροχεράν τινα, ζοφερὰν καὶ ψυχρὰν ἑσπέραν, ὁ Ἰουδαῖος καμβάσας ἐπιμελῶς τὸν μακρὸν ἐ-

πενδύτην του μέχρι πώγωνος, καὶ ἀνυψώσας μέχρι τῶν ὤτων τὸ περιλαίμιον εἰς τρόπον ὥστε κατὰ μέγα μέρος νὰ ποκρύπτηται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἐξῆλθε τῆς φρικώδους τρώγλης του. Ἔστη ἐπὶ μικρὸν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ἐν ᾧ ὄπισθεν αὐτοῦ ἐκλείδωνον ἐπιμελῶς τὴν θύραν καὶ ἐπέβαλλον τοὺς μοχλούς· ἀκροασθεὶς δὲ ὅπως βεβαιωθῇ ἂν οἱ μαθηταί του ἐξεπλήρουν ἀνελλιπῶς τὰ ὑπὸ τῆς συνέσεως ὑπαγορευόμενα μέτρα ταῦτα, ἀπῆλθε δρομαίως, ὅταν ἐπείσθη ὅτι τὰ πάντα ἐγένοντο ἐν τάξει.

Ἡ οἰκία, ἔνθα εὑρίσκετο ὁ Ὄλιβερ, ἔκειτο πλησίον τοῦ Οὐάπτ τσάπελ (Whitechapel). Φθὰς εἰς τὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ, ὁ Ἑβραῖος ἔστη καὶ αὖθις, προσέβλεψε περὶ αὐτὸν μετὰ προσοχῆς καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ Σπίταλφιηλντς.

Παχὺ στρῶμα βορβόρου ἐκάλυπτε τὴν ὁδὸν, πυκνοτάτη δ' ὁμίχλη ἀπέκρυπτε τἀντικείμενα. Ἡ βροχὴ ἔπιπτε βραδέως, ὁ ἀὴρ ἦτο ψυχρότατος, τὸ δ' ἔδαφος ὀλισθηρόν. Ἐνὶ λόγῳ ἡ νὺξ ἦν προσφυεστάτη εἰς διαβάτην οἷος ὁ Ἑβραῖος. Πορευόμενος δὲ λυκοποδητὶ, παραπλεύρως πάντοτε τῶν τοίχων, ὁ ἀπαίσιος γέρων ὡμοίαζεν εἰδεχθεῖ ἑρπετῷ, ὅπερ ἀνέρπον τῆς φωλεᾶς του κατὰ τὴν νυκτερινὴν σκοτίαν, ἀνασκαλεύει τὴν ἰλὺν πρὸς εὕρεσιν βδελυρᾶς τροφῆς.

Διέτρεξε πολλὰς στενὰς καὶ βορβορώδεις ὁδοὺς μέχρις οὗ ἔφθασεν εἰς Μπέθναλ γκρήν· εἶτα στραφεὶς ἀριστερᾷ εἰσῆλθεν εἰς λαβύρινθον ρυπαρῶν στενωπῶν, οἷαι πολλαὶ ἀπαντῶνται ἐν τῇ πολυανθρωποτάτῃ ἐκείνῃ συνοικίᾳ τοῦ Λονδίνου.

Ὁ Ἑβραῖος ἐφαίνετο πληρεστάτην ἔχων γνῶσιν τῶν ὁδῶν δι' ὧν διήρχετο, διότι καίτοι τὸ σκότος ἦν βαθύτατον, οὐδαμῶς ὅμως περιεπλανήθη ἐν τῷ λαβυρίνθῳ ἐκείνῳ· διελθὼν δὲ δρομαῖος διὰ πολλῶν ἀγυιῶν καὶ στενωπῶν, ἔφθασε τέλος εἴς τινα ὁδὸν ἀμυδρῶς φωτιζομένην ὑπὸ ἑνὸς μόνου φανοῦ, εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς ὄντος. Ἔκρουσε τὴν θύραν οἰκίας τινὸς, καὶ ἀφ' οὗ ταπεινῇ τῇ φωνῇ συνδιελέχθη ἐπὶ μικρὸν μετὰ τοῦ κατελθόντος νἀνοίξῃ, ἀνέβη τὴν κλίμακα.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμάζετο νἀνοίξῃ τὴν θύραν ἑνὸς δωματίου ἠκούσθη κνυζηθμὸς κυνὸς, φωνή τις δὲ βραγχὴ ἠρώτησε ποῖος εἶναι.

«Ἐγὼ εἶμαι, Μπίλ, ἐγὼ, ἀγαπητέ μου, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος παρατηρῶν ἐν τῷ δωματίῳ.

— Καλὸ 'ς τὸ σαράβαλο! εἶπεν ὁ Σάικς. Πέσε κάτω, λούφαξε, βρωμόσκυλο! Δὲν 'μπορεῖς λοιπὸν νἀναγνωρίσῃς τὸν δαίμονα, ὅταν φορῇ ταμπάρο!»

Πράγματι ἡ ἐνδυμασία τοῦ Φέιγιν ἀπεπλάνησε τὸν κύνα· διότι μόλις ὁ Ἰουδαῖος ἐξεκόμβωσε τὸν ἐπενδύτην του καὶ ἀπέθηκεν αὐτὸν ἐπί τινος καθίσματος, καὶ τὸ ζῶον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν γωνίαν του σεῖον τὴν οὐρὰν καὶ δεικνύον οὕτω μεγάλην εὐχαρίστησιν.

«Λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ Σάικς.

— Ἔ, λοιπὸν, φίλε μου; ἀπεκρίνατο ὁ Ἰουδαῖος. Ἄ! τί 'κάμνεις, Νάνσυ;»

Ἡ φωνὴ τοῦ Ἰουδαίου, ἀπευθυνομένου πρὸς τὴν Νάνσυ, προέδιδε μικράν τινα ἀμηχανίαν, διότι τὸ πρῶτον ἤδη ἔβλεπεν αὐτὴν μετὰ τὴν σκηνὴν ἐκείνην καθ' ἣν ἡ νεᾶνις ἐτάχθη ὑπὲρ τοῦ Ὄλιβερ, καὶ ἠγνόει πῶς θά τον ὑπεδέχετο. Ἀλλὰ τὰς ἀμφιβολίας αὐτοῦ, ἐὰν συνέλαβε τοιαύτας, διέλυσεν ἡ πρὸς αὐτὸν συμπεριφορὰ τῆς Νάνσυ, διότι αὕτη ἀπέσυρε τοὺς πόδας της ἐκ τῆς ἑστίας, παρεμέρισε τὸ κάθισμά της καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἑβραῖον νὰ πλησιάσῃ τὸ ἰδικόν του, ἐπειδὴ ἡ νὺξ ἦτο παγετώδης.

«Κάμνει πολὺ κρύο, Νάνσυ, καλή μου κόρη, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος θερμαίνων τὰς ῥικνὰς χεῖράς του· περονιάζει ὡς τὰ κόκκαλα, προσέθηκε φέρων τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἀριστερὰν του πλευράν.

— Θὰ χρειασθῇ ὅμως διαβολεμένο κρύο διὰ νὰ κατορθώσῃ νά σε περονιάσῃ ὡς τὴν καρδιὰ, εἶπεν ὁ Σάικς· Νάνσυ, δός του κἀμμία στάλα νὰ πίῃ. Κάμε γρήγορα, διαβόλου κόρη! Μπορεῖ κἀνεὶς νὰ πέσῃ ἄρρωστος μόνον ἂν βλέπῃ αὐτὸ τὸ σκέλεθρο, ποῦ φαίνεται πῶς ὅ τι 'βγῆκεν ἀπὸ τὸν τάφον του!»

Ἡ Νάνσυ ἔσπευσε νὰ λάβῃ μίαν φιάλην ἔκ τινος ὀψοθήκης, περιεχούσης μέγαν ἀριθμὸν φιαλῶν μὲ παντοειδῆ ποτά. Ὁ Σάικς ἐγέμισεν ἓν ποτήριον οἰνοπνεύματος καὶ ἀπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

«Ὡς τὸν πάτο, γεροκολασμένε! εἶπεν ὁ Σάικς, προσκαλῶν οὕτω φιλοφρόνως τὸν Ἰουδαῖον νὰ πίῃ.

— Εὐχαριστῶ, δὲν θέλω περισσότερον, ἀπεκρίνατο οὗτος, μόλις ἐγγίξας τὰ χείλη του εἰς τὸ ποτήριον.

— Τί! φοβᾶσαι μήπως τάχα καὶ σοῦ κάμουμε κανένα ἀπὸ 'κεῖνα τὰ χωρατά; ἠρώτησεν ὁ Σάικς ἀσκαρδαμυκτὶ ἀτενίζων τὸν Ἑβραῖον. Δὲν 'πᾶς νὰ χαθῇς!»

Καὶ ὁ κύριος Σάικς ἔλαβε μετὰ μεγάλης περιφρονήσεως τὸ ποτήριον, τὸ ἐκένωσεν εἰς τὴν ἑστίαν, καὶ γεμίσας ἐκ νέου αὐτὸ τὸ ἔπιεν ἀπνευστί.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ἰουδαῖος περιῆγε τὰ βλέμματα αὐτοῦ ἐν τῷ δωματίῳ, οὐχὶ ἐκ περιεργίας, διότι πρὸ πολλοῦ τὸ εἴξευρε κάλλιστα, ἀλλὰ μετὰ τῆς ἐμφύτου αὐτῷ ἀνησυχίας. Τὸ δωμάτιον ἦν πενιχρῶς ἐσκευασμένον, τὸ δὲ περιεχόμενον τῆς ὀψοθήκης καὶ μόνον ἤρκει νὰ δείξῃ ὅτι δὲν ἦτο κατοικία ἐργάτου. Οὐδὲν ἠδύνατο νὰ διεγείρῃ ὑπονοίας, ἐξαιρουμένων δύο ἢ τριῶν ῥοπάλων ἔν τινι γωνίᾳ, καὶ ἑνὸς κεφαλοκρούστου κρεμασμένου ὑπεράνω τῆς ἑστίας.

«Ἔλα, εἶπεν ὁ Σάικς κροταλίζων τὰ χείλη, εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς σου τώρα. Τί θέλεις λοιπὸν, θεοκατάρατε;

— Νὰ συνομιλήσωμεν διὰ τὰς ὑποθέσεις μας, Μπίλ, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος.

— Ἔ, καλά, λέγε λοιπὸν ὅ τι ἔχεις νὰ εἰπῇς.

— Δι' αὐτὸ τὸ 'σπίτι εἰς τὸ Τσέρτσυ, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος. Ἀλλὰ σὺ 'ξεύρεις πολὺ καλὰ περὶ τίνος πρόκειται· ἔ, Νάνσυ, δὲν 'ξεύρει;

— Ὄχι, δὲν 'ξεύρει τίποτε, ἀπήντησε μυκτηριστικῶς ὁ κύριος Σάικς, ἢ δὲν θέλει νὰ εἰξεύρῃ, ποῦ κάμνει τὸ ἴδιο. Λέγε παστρικὰ καὶ ξάστερα καὶ μή μου κάθεσαι καὶ θέλεις νὰ μᾶς κάμῃς νὰ καταλάβωμεν μὲ τὰ νοήματα καὶ μὲ λόγια μασσημένα. Σὰν νὰ μὴν ἤσουν σὺ ποῦ πρῶτος συνέλαβες τὴν ἰδέαν αὐτῆς τῆς κλεψιᾶς. Λέγε λοιπὸν, νά σε πάρῃ ὁ διάβολος!

— Ψτ! Μπίλ, ψτ! εἶπεν ὁ Ἑβραῖος, ὅστις ματαίως ἐπειράθη νὰ κατευνάσῃ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Σάικς· 'μποροῦν νά μας ἀκούσουν!

— Ἔ! καὶ τί! ἄς μας ἀκούσουν! ὑπέλαβεν ὁ Σάικς. Τί με μέλει.»

Ἐνόησεν ὅμως ὅτι τοῦτο πολὺ τὸν ἔμελε, διότι ἀμέτως ἐταπείνωσε τὴν φωνήν.

«Ἔλα, ἔλα, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος μειλιχίως, διὰ προφύλαξι τὸ εἶπα καὶ διὰ τίποτε ἄλλο. Τώρα, ἀγαπητέ μου, ἄς ὁμιλήσωμεν δι' αὐτὸ τὸ 'σπίτι εἰς τὸ Τσέρτσυ· γιὰ πότε ἡ δουλειὰ, Μπίλ; Νὰ ἰδῇς, καϋμένε, ἀσημικὸ, μὰ τί ἀσημικό! προσέθηκε προστρίβων τὰς χεῖρας ἐν ᾧ οἱ ὀφθαλμοί του ἐσπινθηροβόλουν, ὡσεὶ ἐκράτει ἤδη εἰς χεῖρας ὅλα ἐκεῖνα.

— Δὲν εἶναι νὰ γίνῃ τίποτε, εἶπεν ἀπαθῶς ὁ Σάικς.

— Τίποτε! ἐπανέλαβεν ὁ Ἰουδαῖος, καὶ ἔκλινεν ἔκθαμβος πρὸς τὰ ὀπίσω.

— Μάλιστα, τίποτε, εἶπεν ὁ Σάικς. Ἢ ἂν θέλῃς, δὲν εἶναι τόσῳ εὔκολα τὰ πράγματα, ὡς ἐλπίζαμεν.

— Τότε κακὰ καὶ ἀνεπιτήδεια θὰ την κατάπιασαν, παρετήρησεν ὁ Ἑβραῖος ὠχριῶν ὑπὸ ἀγανακτήσεως. Ἀλλὰ θὰ χωρατεύῃς, Μπίλ

— Καλλίτερα νὰ με κρεμάσουν, παρὰ νὰ χωρατεύσω μὲ σὲ, γεροσαράβαλο! Εἶναι δεκαπέντε ἡμέραις τώρα, ποῦ ὁ Τώμπυ Κράκιτ τριγυρίζει τὸ 'σπίτι καὶ δὲν 'μπόρεσε κἀνένα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας. . . .

— Δὲν ἐννοεῖς βέβαια, Μπίλ, εἶπε διακόψας αὐτὸν ἀνυπόμονος ὁ Ἑβραῖος, μειλιχιώτερον ὅμως καθ' ὅσον ὁ Σάικς ἐξήπτετο αὖθις· δὲν ἐννοεῖς βέβαια πῶς δὲν 'μπόρεσαν νὰ καταφέρουν κἀνένα ἀπὸ τοὺς δύο ὑπηρέτας. . . .

— Αὐτὸ ἴσα ἴσα ἤθελα νὰ εἰπῶ, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς. Εἶναι εἴκοσι χρόνια ποῦ δουλεύουν τὴν γρηᾶ καὶ πεντακόσιαις λίραις νά τους δώσῃ κἀνείς, πάλιν δὲν θὰ θελήσουν νἀκούσουν.

— Ἀλλὰ, ἀγαπητέ μου, αἱ ὑπηρέτριαι; Μήπως δὲν 'μπόρεσε νὰ γίνῃ τίποτε καὶ μ' αὐταίς;

— Τίποτε ἀπολύτως, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς.

— Τί; . . . οὔτε ἀπὸ τὸν τετραπέρατον ἐργολάβον Τώμπυ Κράκιτ; εἶπε μετά τινος ἀπιστίας ὁ Ἑβραῖος. Ξεύρεις, ἀγαπητὲ, πῶς εἶναι αἱ γυναῖκες. . .

— Μάλιστα, καὶ ὁ ὀμορφονιὸς ὁ Κράκιτ τὴν ἔπαθε, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς. Τοῦ κάκου ἔβκλε ψεύτικαις φαβορίταις καὶ κίτρινο γελέκο, ὅλα χαμένα!

— Ἔπρεπεν ὅμως νὰ δοκιμάσῃ καὶ ἀλλοιῶς· νὰ βάλῃ ψεύτικα μουστάκια καὶ στρατιωτικὸ πανταλόνι, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος μετά τινας στιγμὰς σκέψεως.

— Καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμε, ὑπέλαβεν ὁ Σάικς, ἀλλὰ χωρὶς κἀνὲν ἀποτέλεσμα.»

Ὁ Ἑβραῖος ἐταράχθη ἀκούσας τοῦτο, καὶ ἀφ' οὗ ἐπί τινα λεπτὰ τῆς ὥρας ἐσκέφθη κλίνας τὸν πώγωνα ἐπὶ τοῦ στήθους, ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπεν ὅτι ἂν ἡ ἔκθεσις τοῦ Τώμπυ Κράκιτ ἦτο ἀκριβὴς, πολὺ ἐφοβεῖτο μήπως ὅλα ὅσα θὰ ἔκαμνον ἀντεστοίχουν μὲ μίαν τρύπα εἰς τὸ νερόν.

«Καὶ ὅμως, προσέθηκεν ὁ γέρων, τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων ἐπιθέτων, πολὺ λυπηρὸν πρᾶγμα εἶναι νὰ χάσωμεν τόσον πλοῦτος, ποῦ μᾶς ἐφαίνετο πῶς τὸ ἐκρατούσαμε 'ς τὰ χέρια μας.

— Ἀλήθεια, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς· μὰ τί νὰ κάμῃς;»

Μακρὰ σιγὴ ἐπηκολούθησε, ὁ δὲ Ἑβραῖος ἔμεινε σύννους καὶ ῥεμβάζων· οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐνεῖχον ἔκφρασιν αὐτόχρημα διαβολικήν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ Σάικς ἔβλεπεν ὑπόδρα αὐτὸν, ἡ δὲ Νάνσυ, φοβουμένη ἴσως μὴ παροργίσῃ τὸν λῃστὴν ἐκεῖνον, ἵστατο ἀκίνητος, προσηλωμένους ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν θερμάστραν, ὡς εἰ μηδὲ λέξιν τῆς συνομιλίας ἐκείνης ἤκουσε.

«Φέιγγιν, εἶπεν ὁ Σάικς, διακόψας ἀποτόμως τὴν σιγὴν, μοῦ δίδετε πενῆντα τάλληρα παραπάνω, ἂν κάμω νὰ 'μποῦμε ἀπ'ὄξω;

— Ναὶ, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος, ὡς ἐκ παρατεταμένου ὀνείρου αἰφνιδίως ἀνακύπτων.

— Λοιπὸν σύμφωνοι; ἠρώτησεν ὁ Σάικς.

— Ναὶ, ναὶ, ἀγαπητέ μοι, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἐν ᾧ οἱ ὀφθαλμοί του ἐσπινθηροβόλουν καὶ πάντες οἱ μῦς τοῦ προσώπου του προέδιδον τὴν συγκίνησιν αὐτοῦ.

— Τότε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Σάικς μετὰ βδελυγμίας ἀπορρίπτων τὴν χεῖρα τοῦ Ἑβραίου, θὰ γίνῃ ὅπως τὸ θέλομεν. Τὴν προπερασμένη νύκτα ἐσκαλώσαμε, ὁ Τώμπυ καὶ ἐγὼ, εἰς τὸν τοῖχον καὶ ἐκυττάξαμε καλὰ ταῖς πόρταις καὶ τὰ παραθυρόφυλλα. Τὸ 'σπίτι εἶναι ἀμπαρωμένο τὴ νύκτα 'σὰν κουμπουρλοῦκι.[1] Ἀλλ' εἶναι ἕνα μέρος ποῦ 'μποροῦμεν νὰ *παραμερίσωμεν*[2] σιγὰ καὶ μὲ ἀσφάλεια.

1. Φυλακή.
2. Διαρρήξωμεν.

— Ποῦ εἶναι αὐτὸ τὸ μέρος, Σάικς; ἠρώτησεν ὁ Ἑβραῖος μετὰ μεγίστης περιεργείας.

— Ἐξεύρεις ὅταν σκαρφαλώσωμε 'ς τὴν μάνδραν, . . . εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὁ Σάικς.

— Ναί, ναί, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος προτείνων τὴν κεφαλὴν καὶ δικαστέλλων τοὺς ὀφθαλμούς.

— Χμ! ὑπετονθόρυσεν ὁ Σάικς, ὑπείκων εἰς νεῦμα τῆς νεάνιδος, ἥτις ὑπεδείκνυ αὐτῷ τὴν ἀλλοίωσιν τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Ἰουδαίου. Τί σε μέλει νὰ μάθῃς ποῦ εἶναι; Δὲν ἠμπορεῖς νὰ κάμῃς τίποτε χωρὶς ἐμὲ, τὸ εἰξεύρω. Ἀλλὰ καλὸν εἶναι ὅμως νὰ λαμβάνῃ κάνεὶς τὰ μέτρα του, ὅταν ἔχῃ νὰ κάμῃ μὲ σένα.

— Ὅπως θέλετε, ἀγαπητέ μου, ὅπως θέλετε, ἀπεκρίνατο ὁ Ἑβραῖος δάκνων τὰ χείλη. Καὶ δὲν χρειάζεται κάνεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ σὲ καὶ τὸν Τώμπυ;

— Ὄχι, εἶπεν ὁ Σάικς· μόνον ἡμεῖς οἱ δύο εἴμεθα ἀρκετοί, ὅταν ἔχωμεν καὶ ἕνα λωστὸν καὶ ἕνα παιδί· τὸ πρῶτο τὸ ἔχομεν· τὸ παιδὶ νὰ φροντίσῃς νὰ το εὕρῃς σύ.

— Ἕνα παιδί, ἀνεφώνησεν ὁ Ἑβραῖος· Θὰ χρειασθῇ νὰ χωθῇ εἰς τίποτε στενὸν μέρος;

— Καὶ πάλιν σοῦ λέγω, τί σε μέλει; ὑπέλαβεν ὁ Σάικς. Μοῦ χρειάζεται ἕνα παιδί, καὶ ὄχι παχύ. Θεέ μου, προσέθηκεν ἀκολούθως μετά τινας στιγμὰς σκέψεως· ἂν εἶχα τὸ παιδάκι τοῦ Νὴδ τοῦ καπνοδοχοκαθαριστοῦ ἡ δουλειὰ θὰ ἦτο τελειωμένη! . . . Δὲν το ἄφινεν αὐτὸς νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ χονδρύνῃ, ἐπίτηδες, καὶ τὸ ἐνοικίαζεν ὅταν παρουσιάζετο περίστασις. Ἀλλὰ τὸν πατέρα τὸν ἔστειλαν ἄναυλα[1] καὶ ἦλθεν ἡ Ἑταιρία τῶν ἐγκαταλελειμένων παιδιῶν, ἐπῆρε τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴν τέχνη ποῦ ἔβγαζε παράδες, καὶ το ἔβαλε νὰ μάθῃ γράμματα καὶ μὲ τὸν καιρὸ θά το βάλῃ καὶ 'σὲ μάστορη. Αὐτὰ φτιάνουν αὐτοί, ἐπεῖπεν ὁ κύριος Σάικς, οὗ ἡ ἀνάμνησις αὕτη ἐκίνησε τὴν ἀγανάκτησιν, ποῦ θέλουν νὰ 'μπερδεύωνται εἰς ὅλα· καὶ ἂν εἶχαν πολλὰ χρήματα (ἀλλὰ δόξα σοι ὁ Θεὸς ποῦ δὲν ἔχουν) δὲν θά μας ἄφιναν οὔτε ἓξ παιδιὰ τὸ χρόνο γιὰ τῆς δουλειαίς μας.

— Ἀλήθεια εἶναι αὐτὸ, παρετήρησεν ὁ Ἰουδαῖος, ὅστις ἐν ᾧ ὁ Σάικς ὡμίλει ἐφαίνετο ἐντελῶς ἀπερροφημένος ὑπὸ τῶν ἰδίων σκέψεων, καὶ μόνον τὰς τελευταίας λέξεις ἤκουσε. Μπίλ!

— Τί;»

Ὁ Ἰουδαῖος ἔνευσεν ὑποδεικνύων τὴν Νάνσυ, ἥτις ἔμενεν ἀκίνητος πρὸ τῆς ἑστίας, ἐμφαίνων οὕτως ὅτι ἔπρεπε νὰ πομακρύνῃ τὴν νεάνιδα· ἐκεῖνος ὕψωσε τοὺς ὤμους ἀνυπομόνως, ὡς θεωρῶν περιττὴν τοιαύτην προφύλαξιν, ὑπέκυψεν ὅμως εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Ἰουδαίου, καὶ παρήγγειλεν εἰς τὴν Νάνσυ νὰ ὑπάγῃ νὰ τῷ φέρῃ ἓν κανάτιον ζύθου.

1. Τὸν ἐξώρισαν.

«Δὲν θέλεις, εἶπεν ἡ Νάνσυ, διασταυροῦσα τὰς χεῖρας καὶ ἀκίνητος μένουσα.

— Σοῦ λέγω πῶς θέλω! ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς.

— Ἔλα τώρα! ὑπολαβοῦσα εἶπεν ἐκείνη ἀπαθῶς. Ἐξακολούθησε, Φέιγγιν. Εἰξεύρω τί θέλει νὰ εἰπῇ, Μπίλ· δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δίδῃ προσοχὴν εἰς ἐμέ.»

Ὁ Ἰουδαῖος ἐδίσταζεν ἔτι, ὁ δὲ Σάικς παρετήρει ἀμφοτέρους μετ' ἀπορίας.

«Καὶ τί το 'ντρέπεσαι τὸ κορίτσι, Φέιγγιν; ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους· εἶναι τόσος καιρὸς τώρα ποῦ τὴν γνωρίζεις, ὥστε πρέπει νὰ την ἐμπιστεύεσαι, ἀλλοιῶς νά σε πάρουν ὅλοι οἱ διαβόλοι! Δὲν εἶναι γυναῖκα ποῦ νὰ νὰ θίζῃ.[1] Καλὰ λέγω, Νάνσυ;

— Πιστεύω κ' ἐγώ, ἀπεκρίνατο ἡ νεᾶνις, πλησιάζουσα τὸ κάθισμά της εἰς τὴν τράπεζαν, ἐφ' ἧς ἐστήριξεν ἀμφοτέρους τοὺς ἀγαῶνας.

— Ὄχι, ὄχι, ἀγαπητή μου, δὲν ἀμφιβάλλω καθόλου, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος, ἀλλὰ . . . .»

Καὶ ἐσιώπησεν ἐκ νέου.

«Ἀλλὰ τί; ἠρώτησεν ὁ Σάικς.

— Δὲν 'ξεύρω μόνον μὴ δὲν εἶναι πάλιν εἰς τὰ καλά της, 'σὰν τὴν ἄλλη βραδειά,» ἀπεκρίνατο ὁ Ἰουδαῖος.

Ἡ Νάνσυ ἀνεκάγχασε καὶ κενώσασα ποτήριον οἰνοπνεύματος, ἐκίνησε προκλητικῶς τὴν κεφαλὴν, καὶ εἶπεν ἀσυναρτήτους τινὰς φράσεις· «Τραβᾶτε τὸν δρόμο σας! μὴν κιοτεύετε!»[2] καὶ ἄλλας παραπλησίας, αἵτινες καθ' ὁλοκληρίαν φαίνεται καθησύχασαν τοὺς ἀλιτηρίους ἐκείνους. Ὁ Ἰουδαῖος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν εὐχαριστηθεὶς καὶ ἐκάθησε· ὁ δὲ κύριος Σάικς τὸν ἐμιμήθη.

«Τώρα, Φέιγγιν, εἶπεν ἡ Νάνσυ γελῶσα, εἰπὲ εἰς τὸν Μπίλ τί σκοποὺς ἔχεις γιὰ τὸν Ὄλιβερ.

— Ἄ, ἔξυπνη ποῦ μοῦ εἶσαι κατεργάρα, σπίρτο μοναχό! εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος κτυπῶν αὐτὴν θωπευτικῶς εἰς τὸν τράχηλον. Ἴσα ἴσα γιὰ τὸν Ὄλιβερ ἤθελα νά σας εἴπω. Ἄ, χά, χά!

— Τί νά τον κάμωμεν; ἠρώτησεν ὁ Σάικς.

— Εἶναι τὸ παιδὶ ποῦ σᾶς χρειάζεται, ἀγαπητέ μου, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰουδαῖος ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ἐπιθέτων τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς ῥινὸς καὶ εἰδεχθῶς μορφάζων.

— Αὐτός; ἀνεφώνησεν ὁ Σάικς.

— Πάρε τον, Μπίλ, εἶπεν ἡ Νάνσυ. Ἂν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σου καθόλου δὲν θὰ ἐσκεπτόμην· δὲν εἶναι λύχνος τριφύτιλος[3] 'σὰν κάτι ἄλλοι, ἀλλὰ τί πειράζει, ἀφ' οὗ μία πόρτα μονάχα ἔχει νὰ νοίξῃ. Νὰ ἦσαι βέβαιος πῶς θά τα καταφέρῃ καλά, Μπίλ.

— Ἀλήθεια, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Φέιγγιν. Εἶναι καλὰ κουρδισμένος τώρα κάμποσες ἑβδομάδες, καὶ εἶναι πλέον καιρὸς νὰρχίσῃ νὰ 'βγάζῃ

1. Νὰ ὁμιλῇ.
2. Δειλιᾶτε.
3. Ἰσχυότατος.

τὸ ψωμί του. Ἔπειτα οἱ ἄλλοι εἶναι πολὺ χοντροί.

— Δὲν λέγω ὄχι· ἴσα ἴσα μάλιστα ἔχει τὸ ἀνάστημα ποῦ μοῦ χρειάζεται, εἶπεν ὁ κύριος Σάικς μετά τινα σκέψιν.

— Καὶ θὰ κάμῃ ὅ τι ἀγαπᾶτε, φίλτατέ μου, ὑπέλαβεν ὁ Ἰουδαῖος· δὲν θὰ 'μπορέσῃ νὰ κάμῃ ἀλλοιῶς· φθάνει μόνον νά τον φοβίσετε ὀλίγον.

— Ὅσῳ γι' αὐτὸ, μεῖνε ἥσυχος! ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς· Θὰ πάρῃ φόβο, ποῦ νὰ φυλάξῃ γιὰ ὅλη του τὴ ζωή. Ἂν κάμῃ πῶς κουνιέται, ἂν πάῃ νὰ μάς τὰ χαλάσῃ, δὲν θὰ τὸν ἰδῆς πλέον ζωντανὸν, Φέιγγιν, εἴξευρέ το. Μιλημένα πράγματα, προσέθηκεν ὁ κακοῦργος πάλλων χονδρὸν μοχλὸν, ὃν ἐξήγαγεν ὑποκάτωθεν τῆς κλίνης.

— Ὅλα τὰ ἐσυλλογίσθηκα, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος ζωηρῶς. Τὸν ἐπρόσεχα πολὺ, φίλοι μου· τὸν ἐξέτασα κατὰ βάθος· ἂν μιὰ φορὰ γιὰ πάντα καταλάβῃ πῶς εἶναι ὅμοιός μας, ἂν πεισθῇ πῶς ἔκαμε καὶ αὐτὸς κλεψιά, θὰ μᾶς ἀνήκῃ πλέον διὰ παντὸς, . . . διὰ παντός! Ὤ! καλλίτερα δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἔλθῃ τὸ πρᾶγμα!»

Ὁ γέρων ἀλιτήριος ἐταύρωσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐβύθισε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ ἐσκίρτησεν ἐκ χαρᾶς

«Θά μας ἀνήκῃ! εἶπεν ὁ Σάικς. Θὰ θέλῃς νὰ εἰπῇς πῶς θὰ σοῦ ἀνήκῃ!

— Κι' αὐτὸ γίνεται, ἀγαπητὲ, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος περιχαρῆς, καὶ αὐτὸ γίνεται, ἂν θέλῃς.»

Ὁ Σάικς συνωφρυώθη καὶ εἶδεν ἀγρίως τὸν ἄριστον φίλον του. «Καὶ δὲν μοῦ λὲς, τῷ εἶπε, πῶς συμβαίνει τόσῳ νὰ σκοτίζεσαι δι' ἕνα παλῃόμαγκα, ποῦ 'μπορεῖς πενῆντα 'σὰν κι' αὐτὸν ὅ τι ὥρα θέλεις νὰ 'πᾷς νὰ διαλέξῃς εἰς τὸ Κόμμον Γκάρτεν;

— Διότι αὐτοὶ δὲν εἶναι καλοὶ διὰ τίποτε, ἀγαπητέ μοι, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰουδαῖος μετά τινος ἀμηχανίας. Δὲν ἀξίζουσι τὸν κόπον νὰ τοὺς πάρῃ κάνεὶς· ὅταν πιασθοῦν 'ς τὸ δόκανο, τὰ μοῦτρά τους μόνο τοὺς δείχνουν ποῖοι εἶναι καὶ τοὺς χάνω ὅλους. Ἐν ᾧ ἐξ ἐναντίας ἂν μεταχειρισθῶ μὲ τέχνην αὐτὸ τὸ παιδὶ, 'μπορεῖ νά μου κάμῃ δουλειαὶς καλλίτερα ἀπὸ εἴκοσιν ἄλλους. Καὶ ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ τώρα ἂν κατώρθωνε νὰ το κόψῃ λάσπη[1] μᾶς ἔχει 'ς τὸ χέρι, ὥστε εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ 'σὰν κ' ἐμᾶς. Ἅμα μία κλεψιὰ μονάχα κάμῃ, περισσότερο δὲν χρειάζεται διὰ νὰ τὸν ἔχω πάντα εἰς τὴν διάθεσίν μου· καὶ αὐτὸ καὶ ἐγὼ ζητῶ. Αὐτὸ εἶναι προτιμότερον παρὰ νὰ γυρεύωμεν νὰ τὸν ξεπαστρέψωμεν,[2] διότι πρῶτον μὲν ζημιωνόμεθα, καὶ ἔπειτα 'μπορεῖ καὶ νά μας 'νοιώσουν, καὶ καλὰ ξεμπερδέμματα!

— Καὶ πότε ἡ δουλειά; ἠρώτησεν ἡ Νάνσυ, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Σάικς ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλε νὰ ἐκραγῇ εἰς φωνὰς καὶ βλασφημίας καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν βδελυγμίαν, ἣν ἐνεποίουν αὐτῷ τὰ φιλάνθρωπα σχέδια τοῦ Φέιγγιν.

— Ἄ, καλὰ λὲς, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος. Διὰ πότε ἡ δουλειά, Μπίλ;

— Τὴν μεθαυριανὴ νύκτα, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς ἀποτόμως· διὰ τότε ἐμείναμεν σύμφωνοι μὲ τὸν Τώμπυ, ἐκτὸς ἂν τοῦ δώσω ἄλλας ὁδηγίας.

— Καλά, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος· δὲν ἔχει βέβαια φεγγάρι;

— Ὄχι, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Σάικς.

— Καὶ εἶναι ὅλα τακτοποιημένα, διὰ νὰ κουβαληθοῦν τὰ καλαμπαλίκια;» ἠρώτησεν ὁ Ἑβραῖος.

Ὁ Σάικς ἔνευσε καταφατικῶς.

«Καὶ ἐσυλλογίσθης . . .

— Ὅλα, ὅλα τὰ ἔχομεν κουβεντιασμένα, εἶπε διακόψας αὐτὸν ὁ Σάικς. Τί κάθεσαι καὶ ὅλα θέλεις νά τα ξεψαχνίσῃς; Ἄβριον τὸ βράδυ νὰ ἔχῃς ἐδῶ τὸ παιδί. Θά το στρίψω[2] ἀπὸ ἐδῶ μὲ τὰ γλυκοχαρᾶγματα. Ὥστε βούλωσε τὸ στόμα σου, καὶ ἑτοίμασε τὸ καμίνι σου γιὰ τὰσημικά. Αὐτὰ μονάχα ἔχεις σὺ νὰ κάμῃς.»

Μετά τινα συζήτησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ τρεῖς ἔλαβον μέρος, ἀπεφασίσθη τὴν ἐπαύριον ἅμα νυκτώσῃ νὰ μεταβῇ ἡ Νάνσυ εἰς τοῦ Ἑβραίου καὶ νὰ παραλάβῃ τὸν Ὄλιβερ. Ὁ Φέιγγιν ἔκαμεν ἐντέχνως τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἐὰν τὸ παιδίον ἐδείκνυεν ἀποστροφὴν τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ προετίμα ἀντὶ παντὸς ἄλλου ν' ἀκολουθήσῃ τὴν Νάνσυ, ἥτις παρενέβη ἐσχάτως ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὡρίσθη δὲ διαρρήδην ὅτι ὁ ταλαίπωρος Ὄλιβερ παρεδίδετο ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὸν Σάικς, καὶ ἐπὶ πλέον ὅτι οὗτος ἐκέκτητο τὸ δικαίωμα νὰ μεταχειρισθῇ τὸ παιδίον ὅπως ἤθελε κρίνει εὔλογον, μὴ ὢν ὑπεύθυνος εἰς τὸν Ἑβραῖον διὰ πᾶν συμβησόμενον τυχὸν εἰς τὸ παιδίον δυσάρεστον, μηδὲ διὰ πᾶσαν τιμωρίαν ἣν ἤθελε θεωρήσει καλὸν νὰ τῷ ἐπιβάλῃ, ἐπὶ τῷ ὅρῳ ὅμως κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τὴν ἔκθεσιν τοῦ Σάικς νὰ ἐπιβεβαιώσῃ καὶ ὁ θελκτικώτατος κύριος Τώμπυ Κράκιτ!

Ἀφ' οὗ συνεφώνησαν περὶ πάντων, οἱ εὐγενεῖς κύριοι ἐπεσφράγισαν τὴν εἰλικρινῆ αὐτῶν ἕνωσιν κενώσαντες ποτήρια οἰνοπνεύματος. Ὁ κύριος Σάικς ἀφ' οὗ ἔπιεν ἀλλεπάλληλα ποτήρια, ἔλαβε τὸν μοχλὸν, ἔπαλεν αὐτὸν μὲ τρόπον λίαν ἐπίφοβον, καὶ ἐξελαρυγγίσθη τραγῳδῶν, συνοδεύων πάντοτε τὸ ᾆσμά του μὲ ὁρμαθὸν βλασφημιῶν. Ἐπὶ τέλους, καταληφθεὶς ὑπὸ ἐνθουσιασμοῦ ἀκρατήτου ὑπὲρ τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ τὸ περιέχον τὰ ἐργαλεῖά του κιβωτίδιον· ἀλλὰ προτοῦ ν' ἀνοίξῃ αὐτὸ, ὅπως ἐξηγήσῃ τὸν σκοπὸν καὶ τὴν χρῆσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαλείων καὶ ἐκθειάσῃ τὴν κατα-

1. Νὰ δραπετεύσῃ.
2. Φονεύσωμεν, ἐξαφανίσωμεν.

1. Νὰ μετακομισθῶσι τὰ κλοπιμαῖα.
2. Θ' ἀνεχωρήσω.

σκευήν των, ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ πατώματος καὶ ἐκοιμήθη παραχρῆμα εἰς τὸ μέρος ὅπου ἔπεσε.

«Καλὴν νύκτα, Νάνσυ, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος, περιτυλισσόμενος εἰς τὸν πλατὺν αὐτοῦ μανδύαν.

— Καλὴν νύκτα.»

Οἱ ὀφθαλμοὶ των συνηντήθησαν καὶ ὁ Φέιγγιν παρετήρησεν ἐταστικῶς τὴν νεάνιδα, ἀλλ' αὕτη οὐδόλως ἐταράχθη. Ὁ Ἑβραῖος διερχόμενος ἐλάκτισεν εὐήθως τὸν ἐκτάδην κείμενον μέθυσον καὶ κατέβη ψηλαφητὶ τὴν κλίμακα.

«Ὅλο τὰ ἴδια, ὑπετονθόρυζεν ὁ Ἑβραῖος, ἐν ᾧ μετέβαινεν εἰς τὴν κατοικίαν του. Τὸ χειρότερο ὁποῦ ἔχουν αὐταὶ αἱ γυναῖκες, εἶναι, ὅτι ἕνα τίποτε ἠμπορεῖ νὰ τῆς φέρῃ εἰς τὸν νοῦν λησμονημένα αἰσθήματα· ἀλλὰ τὸ καλὸ πάλιν εἶναι πῶς αὐτὸ δὲν διαρκεῖ πολύ. Χά, χά! βάνω στοίχημα ἕνα σακκὶ φλωριὰ πῶς κακὰ τὴν ἔχει τὸ παιδί.»

Διὰ τοιούτων εὐαρέστων σκέψεων διασκεδάζων τὸν νοῦν, ἔφθασεν ὁ κύριος Φέιγγιν εἰς τὴν ζοφερὰν αὐτοῦ τρώγλην, ἔνθα ὁ Ἀπανωλαδιᾶς ἄγρυπνος ἔτι ἀνέμενεν ἀνυπομόνως τὴν ἐπάνοδον τοῦ κυρίου του.

«Ὁ Ὄλιβερ ἐπλάγιασε; ἔχω νὰ του ὁμιλήσω· οὗτοι ἦσαν οἱ πρῶτοι λόγοι τοῦ Ἑβραίου, κατερχομένου τὴν κλίμακα.

— Ἔχει πλαγιάσει πολλὴ ὥρα τώρα, ἀπεκρίνατο ὁ Ἀπανωλαδιᾶς, ἀνοίξας μίαν θύραν. Νάτος.»

Τὸ παιδίον, ἐξηπλωμένον ἐπὶ γονδροειδοῦς στρώματος κατὰ γῆς, ἐκοιμᾶτο βαθύτατα. Ἡ ἀνησυχία, ἡ θλῖψις, ἡ ἀνία τῆς αἰχμαλωσίας ἀπετυποῦντο ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Ἦτο ὠχρὸν ὡς νεκρός, οὐχὶ οἷος φαίνεται ἡμῖν ὁ νεκρὸς σαβανωμένος καὶ ἐν τῷ φερέτρῳ, ἀλλ' οἷον βλέπομεν αὐτὸν καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ζωὴ σβέννυται· ὅταν ψυχὴ νεαρὰ καὶ ἁγνὴ ἀφίπταται εἰς οὐρανούς, πρὸτοῦ προφθάσῃ νὰ πνεύσῃ ἐπὶ τῆς κόνεως, ἣν ἐκείνη ἐζωογόνει καὶ ἐξήγνιζε, ὁ φθοροποιὸς ἀὴρ τοῦ κόσμου τούτου.

«Ὄχι τώρα, εἶπεν ὁ Ἑβραῖος, ἀπελθὼν ἀθορύβως. Αὔριον, αὔριον.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'

Ὁ Ὄλιβερ παραδίδεται εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου Σάικς.

Ἐξυπνήσας τὴν πρωΐαν ὁ Ὄλιβερ μεγάλως ἐξεπλάγη ἰδὼν παρὰ τὴν κλίνην του, ἀντὶ τῶν παλαιῶν καὶ τετριμμένων ὑποδημάτων του, ζεῦγος νέων, μὲ ὡραῖα στερεὰ πέλματα. Κατ' ἀρχὰς ἐχάρη πολύ, ὑπολαβὼν τὸ πρᾶγμα ὡς προμήνυμα τῆς ἀπελευθερώσεώς του· ἀλλ' ἡ ἐλπὶς αὕτη διεσκεδάσθη μετὰ μικρόν. Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος εὑρέθη μόνος μετὰ τοῦ Ἰουδαίου, οὗτος δὲ τῷ εἶπε μετὰ τόνου φωνῆς καὶ ἐκφράσεως ἅτινα ἐπηύξησαν τοὺς φόβους του, ὅτι τὴν αὐτὴν ἑσπέραν θὰ ἔλθουν νὰ τὸν πάρουν εἰς τὸ 'σπίτι τοῦ Μπὶλ Σάικς.

«Πρέπει νὰ ... μένω ἐκεῖ, σέρ; ἠρώτησεν ὁ Ὄλιβερ μετ' ἀγωνίας.

— Ὄχι, ὄχι, φίλε μου, ὄχι διὰ νὰ μείνῃς, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰουδαῖος. Δὲν θέλομεν νὰ σε χάσωμεν· μὴ φοβᾶσαι, Ὄλιβερ, θὰ μας ἔλθῃς ὀπίσω. Χά, χά! δὲν εἴμεθα δὰ τόσῳ σκληροὶ νὰ σε διώξωμεν, φίλε μου· ὄχι, νὰ σε χαρῶ!»

Ὁ γέρων, ἐμπαίζων οὕτω τὸν Ὄλιβερ, ἦν ἐσκυμμένος πρὸ τοῦ πυρὸς καταγινόμενος νὰ περιφρύξῃ φέταν ἄρτου. Ἐγέλασε δὲ, θέλων νὰ δείξῃ ὅτι κάλλιστα κατενόει τὰς διαθέσεις τοῦ παιδίου, ἐπιθυμοῦντος νὰ δραπετεύσῃ εἰς πρώτην εὐκαιρίαν.

«Ὑποθέτω, ἐξηκολούθησε λέγων, ἀτενίζων συγχρόνως αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτί, ὑποθέτω πῶς θὰ ἤθελες νὰ μάθῃς διατί 'πηγαίνεις εἰς τοῦ Μπίλ, ἔ;»

Ὁ Ὄλιβερ ἠρυθρίασεν ἀκουσίως ἰδὼν ὅτι ὁ ἀλιτήριος γέρων εἰσέδυσεν εἰς τὴν διάνοιάν του, ἀπεκρίνατο ὅμως ἄνευ ἐνδοιασμοῦ·

«Ἀλήθεια, ἤθελα νὰ μάθω.

— Καὶ 'σὰν τί τάχα νὰ ὑποθέτῃς πῶς θὰ ἦναι; ἠρώτησεν ὁ Ἰουδαῖος.

— Δὲν εἰξεύρω, σέρ, ἀπεκρίνατο ὁ Ὄλιβερ.

— Μπᾶ; εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος στραφεὶς μετὰ δυσαρεσκείας διότι παρ' ἐλπίδα οὐδὲν, οὐδὲ ἁπλῆν περιέργειαν ἠδυνήθη νὰ διέδῃ ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ τοῦ παιδός. Τότε περίμενε νὰ ἔλθῃ ὁ Σάικς καὶ νά σου τὸ εἰπῇ.»

Τὸ ἀληθὲς ὅμως ἦτο, ὅτι ὁ Ὄλιβερ κατετρύχετο ὑπὸ ἀνησυχίας, καὶ τοσούτῳ ἐτάραττον αὐτὸν τὸ ἐταστικὸν βλέμμα τοῦ Φέιγγιν καὶ οἱ ἴδιοι στοχασμοί, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ πλείονα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. Βραδύτερον οὐδεμία παρουσιάσθη εὐκαιρία· ὁ Ἰουδαῖος διέμεινε σιωπηλὸς καὶ σκυθρωπὸς μέχρι τῆς ἑσπέρας, ὅτε δὲ ἐνύκτωσεν ἡτοιμάσθη νὰ ἐξέλθῃ.

«Ἤμπορεῖς νὰ νάψῃς τὸ κερὶ, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος καταθέτων ἓν κηρίον ἐπὶ τῆς τραπέζης. Νὰ κ' ἕνα βιβλίον διὰ νὰ περάσῃς τὴν ὥραν σου ὡς νὰ ἔλθουν νὰ σε πάρουν. Καλὴν νύκτα.

— Καλὴν νύκτα, σὲρ,» εἶπεν ὁ Ὄλιβερ συνεσταλμένος.

Ὁ Ἰουδαῖος ἐβάδισε πρὸς τὴν θύραν, βλέπων ὑπόδρα τὸ παιδίον. Εἶτα ἔστη ἀποτόμως καὶ προσεκάλεσεν αὐτὸ ὀνομαστί.

Ὁ Ὄλιβερ ἤγειρε τὴν κεφαλήν· ὁ Ἰουδαῖος, δείξας αὐτῷ τὸ κηρίον, τῷ ἔνευσε νὰ το ἀνάψῃ. Ὁ Ὄλιβερ ὑπήκουσε, καὶ ὅτε ἀπέθηκε τὸ φῶς ἐπὶ τῆς τραπέζης εἶδε τὸν Ἑβραῖον σύνοφρυν μετὰ προσοχῆς παρατηροῦντα αὐτὸν ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ δωματίου.

«Τήραξε καλά, Ὄλιβερ, πρόσεχε! εἶπεν ὁ γέρων, καὶ συνώδευσε τοὺς λόγους του διὰ χειρονομίας ἐκφραστικωτάτης. Εἶναι φοβερὸς ἄνθρωπος, καὶ ἂν ἀνάψουν τὰ αἵματά του, δὲν χαμπαρίζει κανένα. Ὅ τι καὶ νὰ συμβῇ νὰ μὴ

'βγάλῃς τσιμουτιὰ, καὶ νὰ κάμνῃς ὅ τι σοῦ λέγουν. Συλλογίσου καλὰ αὐτὰ ὁποῦ σοῦ λέγω!»

Τὰς τελευταίας λέξεις ἐτόνισεν ἰδιαιτέρως· φρικαλέον μειδίαμα διέστειλε τὰ χείλη του καὶ ἐξῆλθε.

Ὁ Ὄλιβερ, ἀπομείνας μόνος, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ μετ' ἀγωνίας ἀνεπόλει ὅσα ἤκουσε· δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ εἰς τί ἀπέβλεπεν ἡ σύστασις τοῦ Ἰουδαίου. Ἐὰν εἶχον διανοηθῇ ὀλέθρια κατ' αὐτοῦ, δὲν ἠδύναντο ἐπίσης νὰ ἐκτελέσωσι τοὺς σκοπους των εἰς τοῦ Φέιγγιν, καὶ πρὸς τί νά τον φέρωσιν εἰς τοῦ Σάικς; Συνεπέρανεν ἐπὶ τέλους ὅτι ἐξελέξαντο αὐτὸν ὡς ὑπηρέτην τοῦ Σάικς, μέχρις οὗ οὗτος εὕρῃ παιδίον καταλληλότερον· εἶχε τόσα ὑποφέρει παρὰ τῷ Ἰουδαίῳ, ὥστε οὐδαμῶς ἐλυπεῖτο διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ κυρίου. Ἔμεινεν ἐπί τινα λεπτὰ σύννους, εἶτα στένων ἤνοιξε τὸ ὑπὸ τοῦ Φέιγγιν δοθὲν αὐτῷ βιβλίον καὶ ἤρχισε νὰ το ἀναγινώσκῃ.

Κατ' ἀρχὰς ἐφυλλολόγει αὐτὸ ἀσκόπως, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν χωρίον τι ἐφείλκυσε τὴν περιέργειάν του, καὶ μετὰ μεγίστης προσοχῆς τὸ ἀνέγνω. Τὸ χωρίον διελάμβανε περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δίκης ὀνομαστῶν κακούργων· αἱ σελίδες αὐτοῦ, ῥυπαραὶ καὶ ἐσχισμέναι, ἐμαρτύρουν ὅτι ἀπλήστως ἀνεγινώσκετο. Ὁ Ὄλιβερ ἀνέγνω ἀφηγήσεις περὶ κακουργημάτων ἐμποιούντων φρίκην, περὶ φόνων γενομένων λάθρα εἰς ἀποκέντρους ὁδοὺς, περὶ πτωμάτων ῥιφθέντων ἐντὸς τάφρων ἢ φρεάτων, ἅτινα καί τοι βαθύτατα δὲν τ' ἀπέκρυψαν ἐσαεὶ, διότι μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν τὰ πτώματα ἀνευρέθησαν καὶ ἰδόντες αὐτὰ οἱ δολοφόνοι τὰ ἔχασαν, ὡμολόγησαν τὸ ἔγκλημα καὶ ἱκετευτικῶς ἐζήτουν νὰ τους ἀπαγχονίσωσι διὰ νὰ τελειώσουν αἱ βάσανοί των. Ἀλλαχοῦ διελάμβανε περὶ ἀνθρώπων συνοικειωθέντων βαθμηδὸν πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ ἐγκλήματος, καὶ οἵτινες διέπραξαν φοβερὰ καὶ ἀποτρόπαια. Αἱ εἰδεχθεῖς ἐκεῖναι εἰκόνες τοσοῦτον ἀληθεῖς ἐφαίνοντο, ὥστε ὁ Ὄλιβερ ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπεν αἵματα εἰς τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου καὶ ἐφαντάζετο ὅτι ἤκουε τοὺς στεναγμοὺς καὶ τοὺς ὀλοφυρμοὺς τῶν θυμάτων.

Τοιοῦτος τρόμος κατέλαβε τὸ παιδίον, ὥστε κλεῖσαν τὸ βιβλίον ἔρριψεν αὐτὸ μακράν· ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα καὶ ἐδεήθη ἐνθέρμως νὰ φυλάττῃ αὐτὸν ὁ Θεὸς ἀγνὸν τοιούτων πράξεων, καὶ νὰ τον θανατώσῃ μᾶλλον παρὰ νὰ τον ἀφίσῃ νὰ γίνῃ κακοῦργος. Βαθμηδὸν κατεπραύνθη καὶ διὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης ἐπεκλήθη τὴν θείαν ἀντίληψιν εἰς τοὺς ἐπαπειλοῦντας αὐτὸν κινδύνους καὶ ἐδεήθη νὰ εὐσπλαγχνισθῇ ὁ Θεὸς αὐτὸν, πτωχὸν παιδίον, μηδέποτε γνωρίσαν τί ἐστι στοργὴ γονέων ἢ παραμυθία φίλου.

Τελειώσας τὴν προσευχήν του ἔμενεν ἀκόμη γονατιστὸς, ὅταν ἐλαφρὸς κρότος τὸν ἐτρόμαξε.

«Τί εἶναι; ἀνεκραύγασεν ἐγερθεὶς, καὶ διέκρινέ τινα ὄρθιον πλησίον τῆς θύρας, τί εἶναι;

— Ἐγὼ εἶμαι, ἐγὼ μονάχη,» ἀπεκρίνατο διὰ φωνῆς ὁ εἰσελθών.

Ὁ Ὄλιβερ ἀνύψωσεν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ κηρίον καὶ εἶδε πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας· ἦτο δὲ ἡ Νάνσυ.

«Καταίβασε τὸ κερὶ, εἶπεν ἡ νεᾶνις ἀποστρέφουσα τὴν κεφαλήν· μοῦ πειράζει τὰ 'μάτια.»

Ὁ Ὄλιβερ εἶδεν ὅτι ἦτο ὠχροτάτη καὶ μετὰ συμπαθείας τὴν ἠρώτησε μήπως ἦτο ἀσθενής. Ἐκείνη ὅμως κατέπεσεν ἐπί τινος καθίσματος στρέφουσα αὐτῷ τὰ νῶτα καὶ ἔδακνε τὰς χεῖρας, ἀλλὰ δὲν τῷ ἀπεκρίθη.

«Ὁ Θεὸς νὰ με συγχωρήσῃ! εἶπε μετὰ μικρόν· δὲν πταίω ἐγὼ εἰς αὐτό ... δέν το εἶχα συλλογισθῆ.

— Ἔπαθες τίποτε; ἠρώτησεν ὁ Ὄλιβερ· ἠμπορῶ νά σου χρησιμεύσω εἰς τίποτε; ἂν ἠμπορῶ, εἰπέ μου καὶ μετὰ χαρᾶς, μετὰ μεγάλης χαρᾶς θὰ κάμω ὅ τι μοῦ εἰπῆς.»

Ἐκινήθη ἀγωνιῶσα ἐπὶ τοῦ καθίσματος, καὶ ἔφερε τὰς χεῖρας εἰς τὸν λαιμὸν ὡς πνιγομένη καὶ μὴ δυναμένη νἀναπνεύσῃ.

«Νάνσυ! ἀνεφώνησεν ὁ Ὄλιβερ ἀνήσυχος λίαν, τί ἔχεις;»

Ἡ νεᾶνις ἐκτύπησε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τὸ δάπεδον διὰ τῶν ποδῶν, ἔπειτα ἔστη καὶ ῥιγῶσα περιετυλίχθη διὰ τοῦ σαλίου της.

Ὁ Ὄλιβερ ὑπεδαύλισε τὸ πῦρ, ἐκείνη δ' ἐπλησίασε τὸ κάθισμά της εἰς τὴν ἑστίαν, καὶ ἔμεινεν ἐπί τινας στιγμὰς ἄφωνος· εἶτα, ἀνεγείρασα τὴν κεφαλὴν, παρετήρησε περὶ αὐτήν.

«Δὲν εἰξεύρω τί με πιάνει καμμιὰ φορὰ, εἶπε προσπαθοῦσα νὰ φανῇ γαλήνιος καὶ διορθοῦσα τὴν ἐνδυμασίαν της· εἶναι, μοῦ φαίνεται, ἐξ αἰτίας τοῦ δωματίου, ὁποῦ εἶναι ἀκάθαρτον καὶ ὑγρόν. Τώρα, Νόλλυ,[1] εἶσαι ἕτοιμος νὰ ἔλθῃς μαζί μου;

— Σεῖς λοιπὸν θά με πάρετε; ἠρώτησεν ὁ Ὄλιβερ.

— Ναὶ, ἀπεκρίνατο ἐκείνη· ἔρχομαι ἀπὸ μέρος τοῦ Μπίλ· πρέπει νὰ ἔλθῃς μ' ἐμένα.

— Μὰ διὰ ποῖον σκοπόν; ἠρώτησεν ὁ Ὄλιβερ ὀπισθοχωρῶν.

— Διὰ ποῖον σκοπόν; ἐπανέλαβεν ἡ νεᾶνις παρατηροῦσα τὸ παιδίον! ἀλλ' ἀντικρύσασα τὸ βλέμμα τοῦ Ὄλιβερ ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς. Ὦ! δὲν εἶναι γιὰ κακόν!

— Δέν το πιστεύω, εἶπεν ὁ Ὄλιβερ, ὅστις τὴν παρετήρει μετὰ προσοχῆς.

— Ὅπως ἀγαπᾷς, εἶπεν ἡ νεᾶνις σαρδώνιον γελῶσα· ὄχι γιὰ καλὸ τότε.»

Ὁ Ὄλιβερ κατενόησεν ὅτι ἐξήσκει δύναμίν τινα ἐπὶ τῆς εὐαισθησίας τῆς Νάνσυ, καὶ πρὸς

1. Ὑποκοριστικὸν τοῦ Ὄλιβερ.

στιγμὴν ἐσκέφθη νὰ ἐπικληθῇ τὸ ἔλεος αὐτῆς· ἀλλ' ἀνελογίσθη ἀμέσως ὅτι μόλις ἑνδεκάτη ἦτο ἡ ὥρα, ὅτι θὰ ἦσαν ἀκόμη διαβάται εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ θὰ προσήρχοντο ἴσως εἰς βοήθειάν του, ἂν ἐφώναζε. Ταῦτα διαλογιζόμενος προεχώρησεν εἰς τὴν θύραν καὶ εἶπε ταχέως ὅτι ἦτο ἕτοιμος διὰ νὰναχωρήσωσι.

Οὔτε αἱ σκέψεις, οὔτε τὸ σχέδιον τοῦ παιδίου διέλαθον τὴν Νάνσυ. Ἐν ᾧ ὡμίλει, τὸν παρετήρει αὕτη μετὰ προσοχῆς καὶ τὸν ἐκύτταξε μὲ τρόπον ἐμφαίνοντα ὅτι κατενόησε τοὺς ἐνδομύχους αὐτοῦ διαλογισμούς.

«Σιωπή! εἶπε κλίνουσα πρὸς τὸν Ὄλιβερ καὶ δεικνῦσα αὐτῷ τὴν θύραν, ἐν ᾧ μετὰ προφυλάξεως παρετήρει συγχρόνως περὶ αὐτήν. Δὲν ἠμπορεῖς νὰ φύγῃς. Ἔκαμα διὰ σένα ὅ τι ἠμπόρεσα, ἀλλὰ δὲν εἶναι κανεὶς τρόπος. Εἶσαι περιτριγυρισμένος ἀπὸ ὅλαις ταῖς μεριαῖς, καὶ σὲ προσέχουν καλά. Ἴσως κάμμιὰ ἄλλη φορὰ κατορθώσῃς νὰ ξεφύγῃς, ἀλλὰ τώρα ὄχι.»

Ἐκπλαγεὶς ἐκ τῆς ζωηρότητος μεθ' ἧς εἶπε ταῦτα ἡ νέα, ὁ Ὄλιβερ τὴν ἐκύτταξεν ἔκθαμβος. Προφανῶς ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν, διότι ἦτο ὠχρὰ καὶ τεταραγμένη καὶ ἔτρεμεν ὅλη.

«Σ' ἐγλύτωσα μιὰ φορὰ, ὁποῦ ἤθελαν νὰ σε κακομεταχειρισθοῦν, καὶ θὰ σὲ γλυτώσω καὶ πάλιν· δι' αὐτὸ εἶμαι ἐδῶ· διότι ἂν ἤρχοντο ἄλλοι νὰ σὲ πάρουν θὰ ἐφέροντο ἄσχημα πρὸς ἐσέ. Τοὺς ὑπεσχέθηκα πῶς θὰ φερθῇς φρόνιμα καὶ ἥσυχα· ἂν κάμῃς ἀλλοιῶς, τὸν ἑαυτόν σου θὰ βλάψῃς καὶ ἐμένα ἀκόμη· ἴσως μάλιστα γίνῃς αἰτία νὰ με σκοτώσουν. Νὰ, τήραξε, αὐτὰ ὑπέφερα διὰ σὲ, καὶ ὁ Θεὸς ποῦ μᾶς βλέπει εἰξεύρει ἂν σου λέγω ψεύματα.»

Ταὐτοχρόνως ἔδειξε πολλοὺς μώλωπας εἰς τὸν λαιμὸν καὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς.

Ἐξηκολούθησε δὲ λέγουσα ταχέως·

«Συλλογίσου αὐτὰ, καὶ μὴ ζητῇς αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ με κάμῃς νὰ πάθω χειρότερα πρὸς χάριν σου. Κ' ἐγὼ πολὺ ἐπιθυμοῦσα νὰ σε βοηθήσω, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω τίποτε τώρα. Δὲν ἔχουν σκοπὸν νὰ σου κάμουν κακὸν, καὶ δὲν θὰ ἦναι ἐδικόν σου τὸ φταίξιμον ἂν κάμῃς ὅ τι σε διατάξουν. Σιώπαινε! κάθε λέξις ὁποῦ ἐβγάνεις μοῦ κάνει κακόν. Δός μου τὸ χέρι σου. Γρήγορα! γρήγορα!»

Ἥρπασε τὴν χεῖρα, ἣν ὁ Ὄλιβερ μηχανικῶς ἔτεινεν αὐτῇ, ἔσβεσε τὸ φῶς καὶ ἔσυρε τὸ παιδίον εἰς τὴν κλίμακα. Ἡ θύρα ἠνοίχθη πάραυτα ὑπό τινος κεκρυμμένου ἐν τῷ σκότει, ὅστις ἀμέσως ἐπανέκλεισεν αὐτὴν ἅμα ἐξῆλθον. Ἐν τῇ ὁδῷ τοὺς ἀνέμενε μία ἅμαξα· ἡ Νάνσυ εἰσήγαγε ταχέως εἰς ταύτην τὸν Ὄλιβερ, ἐκάθησε πλησίον του καὶ κατεβίβασε τὰς θυρίδας. Ὁ ἁμαξηλάτης δὲν ἠρώτησε ποῦ θὰ ὑπάγωσι, ἀλλ' ἐντὸς ἑνὸς δευτερολέπτου ὁ ἵππος ἐξεκίνησε μετὰ μεγάλης ταχύτητος.

Ἡ Νάνσυ ἐξηκολούθει νὰ σφίγγῃ τὴν χεῖρα τοῦ Ὄλιβερ καὶ ἐπανελάμβανεν αὐτῷ ταπεινῇ τῇ φωνῇ τὰς αὐτὰς νουθεσίας. Πάντα δὲ ταῦτα συνέβησαν ἀστραπηδὸν, καὶ οὐδὲ νὰ συλλογισθῇ περὶ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἔλαβε καιρὸν ὅτε ἡ ἅμαξα ἔστη πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας, εἰς ἣν τὴν παρελθοῦσαν νύκτα μετέβη ὁ Ἰουδαῖος.

Ὁ Ὄλιβερ ἔρριψε βλέμμα ταχὺ εἰς τὴν ἔρημον ὁδὸν καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ φωνάξῃ ἐπικαλούμενος βοήθειαν. Ἀλλ' ἡ νεᾶνις τῷ ὡμίλησεν εἰς τὸ οὖς καὶ ἱκέτευσεν αὐτὸν νὰ μὴ τὴν ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον, ὥστε δὲν ἔλαβε τὸ θάρρος νὰ κραυγάσῃ, ἀλλ' ἔμεινεν ἀμφιρρέπων. Ἡ εὐκαιρία ὅμως παρῆλθε, διότι εἰσήγαγον πλέον αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἡ θύρα ἐκλείσθη.

«Ἀπὸ ἐδῶ! εἶπεν ἡ Νάνσυ, ἀφίνουσα τὴν χεῖρα τοῦ Ὄλιβερ. Μπίλ!

— Ἀμέσως! ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς, προκύψας εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακος μὲ ἓν κηρίον εἰς τὴν χεῖρα. Ὤ! ὅλα πηγαίνουν καλά. Ἀναιβῆτε!»

Οἱ λόγοι οὗτοι λεγόμενοι παρ' ἀνθρώπου οἷος ὁ κύριος Σάικς κατεδείκνυον ὑπερβολικὴν εὐχαριστησιν αὐτοῦ, καὶ ἰσοδυνάμουν πρὸς φιλικωτάτην δεξίωσιν. Ἡ Νάνσυ ἐφάνη συγκινηθεῖσα ἐκ τούτου καὶ τὸν ἐχαιρέτισε προσηνῶς.

«Ἔστειλα τὸν σκύλο μὲ τὸν Τὼμ, εἶπεν ὁ Σάικς φωτίζων αὐτοὺς, διότι θὰ μας ἦτον μπελᾶς.

— Καλὰ ἔκαμες, παρετήρησεν ἡ Νάνσυ.

— Ἔ, ἔφερες λοιπὸν τὸ κατσίκι; ἠρώτησεν ὁ Σάικς κλείων τὴν θύραν, ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον.

— Νά τος, ἀπεκρίνατο ἡ Νάνσυ.

— Ἦταν ἥσυχος 'ς τὸν δρόμο;

— Σὰν ἀρνάκι.

— Καλὸν ἦτον νὰ τὸ ἐξεύρωμεν αὐτὸ, εἶπεν ὁ Σάικς βλέπων ἀγρίως τὸν Ὄλιβερ. Τόσῳ καλλίτερον διὰ τὴν κόκκα του,[1] διότι ἀλλοιῶς θὰ ἐλογαριαζόμεθα. Ἔλα ἐδῶ, ξόανο, καὶ ἄκουσε καλά. Καλλίτερα εἶναι νὰ σ' τὰ εἰπῶ μιὰ γιὰ πάντα.»

Ἐν ᾧ ἔλεγε ταῦτα πρὸς τὸν νέον προστατευόμενόν του, ὁ κύριος Σάικς ἥρπασε τὸ κασκέττον αὐτοῦ καὶ τὸ ἔρριψεν εἰς μίαν γωνίαν· ἀκολούθως λαβὼν τὸν Ὄλιβερ ἀπὸ τῶν ὤμων ἐκάθησε πλησίον τῆς τραπέζης, καὶ ἐκράτησε τὸ παιδίον ὄρθιον ἀπέναντί του.

«Ἐν πρώτοις, γνωρίζεις αὐτό;» ἠρώτησεν ὁ Σάικς λαβὼν ἐκ τῆς τραπέζης ἓν μικρὸν πιστόλιον.

Ὁ Ὄλιβερ ἀπήντησε καταφατικῶς.

«Τήραξε λοιπὸν καλά! ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Σάικς. Ἐδῶ εἶναι καὶ μπαρούτι, νὰ καὶ μία μπάλα, καὶ ἕνα κουρέλι γιὰ τὸ γέμισμα.»

Ὁ Ὄλιβερ ἐτραύλισεν ὅτι εἴξευρε τὴν χρῆσιν

1. Κεφαλή.

τῶν διαφόρων ἐκείνων ἀντικειμένων, ὁ δὲ κύριος Σάικς ἐγέμισε τὸ πιστόλιον μετὰ μεγάλης προσοχῆς.

«Τώρα εἶναι γεμάτο, εἶπεν ὅταν ἐτελείωσε.

— Ναὶ, σὲρ, τὸ βλέπω, εἶπεν ὁ Ὄλιβερ τρέμων ὅλος.

— Τὸ λοιπόν! εἶπεν ὁ κακοῦργος ἐκεῖνος σφίγγων τὸν γρόνθον τοῦ Ὄλιβερ καὶ πλησιάζων τὸ στόμιον τοῦ πιστολίου τοσοῦτον εἰς τὸν κρόταφον τοῦ παιδίου, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ τοῦτο ἀκουσίαν κραυγὴν, ὅταν ἐβγοῦμεν ἔξω, ἂν 'βγάλῃς 'μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα σου, πρὶν σοῦ εἰπῶ ἐγὼ, σοῦ καθίζω μίαν μπάλα 'ς τὸ κουφάρι, χωρὶς πολλὰ κυριελέησον. Ὥστε λάβε τὰ μέτρα σου, καὶ ἂν σου καταιβῇ ἡ ὄρεξις νὰ 'μιλήσῃς χωρὶς τὴν ἄδειάν μου, δὲν τῶχω διὰ τίποτε νὰ σε ξεμπερδέψω.»

Καὶ ὅπως προσθέσῃ ἴσως μείζονα βαρύτητα εἰς τοὺς λόγους του, ὁ κύριος ἐξέπεμψε φρικώδη βλασφημίαν, μεθ' ἣ ἐξηκολούθησε·

«Καθὼς εἰξεύρω καλὰ, ἂν σε στείλω μὲ τοὺς πολλοὺς, κανεὶς δὲν θὰ σκοτισθῇ νὰ ρωτήσῃ γιὰ σένα. Ὥστε δὲν εἶχα καὶ ἀνάγκη νὰ σπάζω τὸ κεφάλι μου διὰ νὰ σου κάνω ὅλας αὐτὰς τὰς ἐξηγήσεις, ἂν δὲν ἤθελα τὸ καλό σου. Ἐκατάλαβες;

— Λυτὸ μὲ 'λίγα λόγια θὰ εἰπῇ, ὑπολαβοῦσα εἶπεν ἡ Νάνσυ, τονίζουσα ἑκάστην λέξιν ὅπως διεγείρῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὄλιβερ, θὰ εἰπῇ πῶς ἂν πάῃ νὰ σου χαλάσῃ τὴν δουλειὰ ποῦ ἔχεις 'ς τὸ νοῦ σου νὰ κάμῃς, θὰ του τινάξῃς τὰ μυαλὰ 'ς τὸν ἀέρα γιὰ νὰ του κόψῃς τὴν ὄρεξι, καὶ ὅτι κινδυνεύεις νὰ 'πᾷς 'ς τὴν κρεμάλα ἂν κάμῃς αὐτὸ, ὅπως πάλι κάθε στιγμὴν κινδυνεύεις τὴν ζωή σου διὰ νὰ κάμνῃς τὴν τέχνη σου.

— Πολὺ σωστά! εἶπεν ὁ κύριος Σάικς ἐπιδοκιμάζων τοὺς λόγους τῆς Νάνσυ. Ἡ γυναῖκες εἰξεύρουν πάντοτε νὰ σου ἐξηγοῦν τὰ πράγματα μὲ 'λίγα λόγια, ἐκτὸς μόνον ὅταν φουσκώνουν τὰ μυαλά τους, διότι τότε εἶναι ποῦ δὲν τελειώνουν ποτέ. Τώρα λοιπὸν ποῦ 'μπῆκε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ νόημα νὰ τσιμπήσωμεν κάτι τι, καὶ νὰ το πάρωμεν κομμάτι δίπλα πρὸ τοῦ νὰ φύγωμεν.»

Ἀμέσως ἡ Νάνσυ ἔστρωσε τὸ τραπεζομάνδηλον καὶ ἐξελθοῦσα ἐπανῆλθε μετὰ μικρὸν κομίζουσα ἓν κανάτιον ζύθου καὶ ἓν πινάκιον φαγητοῦ ἐκ κεφαλῶν προβείων, ὅπερ παρέσχεν ἀφορμὴν ἀστεϊσμῶν εἰς τὸν κύριον Σάικς. Ὁ ἔντιμος οὗτος ἀνὴρ, ἕνεκα ἴσως τῶν προσδοκωμένων ἐκ τῆς μελλούσης ἐπιχειρήσεως κερδῶν, ἦτο εὐθυμότατος καὶ φαιδρότατος. Οὕτω παραδείγματος χάριν ἐθεώρησεν ἀστεῖον νὰ ῥοφήσῃ ἀπνευστὶ ὅλον τὸν ζύθον καὶ δὲν ἐβλασφήμησε περισσότερον ἀπὸ ἑκατὸν φορὰς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ δείπνου.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ φαγητὸν (ἐννοεῖται δ' οἴκοθεν ὅτι ὁ Ὄλιβερ δὲν εἶχε πολλὴν ὄρεξιν), ὁ κύριος Σάικς ἔπιε δύο ποτήρια οἰνοπνεύματος καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην του, διατάξας τὴν Νάνσυ νὰ τὸν ἐξυπνήσῃ εἰς τὰς πέντε ἀκριβῶς, καὶ μυρίας ἐξεμῶν βλασφημίας ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ συμμορφωθῇ κατὰ γράμμα τῇ διαταγῇ του. Εἶπε καὶ εἰς τὸν Ὄλιβερ νὰ ἐξαπλωθῇ ἐνδεδυμένος ἐπί τινος στρώματος κατὰ γῆς. Ἡ νεᾶνις ὑπεδαύλισε τὸ πῦρ καὶ ἐκάθησε πρὸ τῆς θερμάστρας περιμένουσα τὴν ὁρισθεῖσαν ὥραν διὰ νὰ τους ἐξυπνήσῃ.

Ὁ Ὄλιβερ ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ χωρὶς νὰ κοιμηθῇ· ἐσκέπτετο ὅτι ἴσως ἡ Νάνσυ ἐζήτει τὴν εὐκαιρίαν νὰ τῷ ἀνακοινώσῃ ταπεινῇ τῇ φωνῇ νέας ὁδηγίας· ἀλλ' ἐκείνη ἔμενεν ἀκίνητος πρὸ τῆς ἑστίας. Ἐξηντλημένον δὲ ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῶν ἀνησυχιῶν, τὸ παιδίον ἐκοιμήθη ἐπὶ τέλους βαθύτατα.

Ὅταν ἐξύπνησε, ἡ τεϊδόκη ἦτο ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὁ δὲ Σάικς ἠσχολεῖτο νὰ τακτοποιήσῃ πολλὰ πράγματα εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ μεγάλου μανδύου του, ὅστις ἔκειτο ἐπί τινος ἕδρας, ἐν ᾧ ἡ Νάνσυ ἔτρεχε τῇδε κἀκεῖσε προπαρασκευάζουσα τὸ πρόγευμα. Δὲν εἶχε φωτίσει ἀκόμη· τὸ κηρίον ἔκαιεν ἔτι, τὰ πάντα δ' ἦσαν ἔξω ζοφερά· βροχὴ ῥαγδαία ἐμάστιζεν τὰς ὀέλους τῶν παραθύρων, ὁ δ' οὐρανὸς ἐφαίνετο μαῦρος καὶ συννεφώδης.

«Ἔλα, ἔλα! ὑπεντονθόρυσεν ὁ Σάικς, ἐν ᾧ ὁ Ὄλιβερ ἠγείρετο· κάμε 'γρήγορα, γιατ' ἀλλοιῶς δὲν θὰ προφθάσῃς νὰ κολατσίσῃς.»

Ὁ Ὄλιβερ δὲν ἐβράδυνε πολὺ εἰς τὸν καλλωπισμόν του· ἔφαγεν ὀλίγον καὶ εἶπεν ὅτι ἦτο ἕτοιμος.

Ἡ Νάνσυ τῷ ἔρριψεν ἓν μανδήλιον διὰ νὰ περιτυλίξῃ τὸν λαιμόν του, προσπαθοῦσα συγχρόνως νὰποφύγῃ τὰ βλέμματά του. Ὁ δὲ Σάικς ἔδωκεν αὐτῷ περιώμιον ἐκ προστύχου ὑφάσματος διὰ νὰ σκεπασθῇ. Οὕτως ἐνδεδυμένον τὸ παιδίον ἔτεινε τὴν χεῖρα εἰς τὸν ἀλιτήριον ἐκεῖνον, ὅστις ἔστη πρὸς στιγμὴν, ὅπως δι' ἀπειλητικοῦ νεύματος τῷ δείξῃ ὅτι εἶχε τὸ πιστόλιον εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ μανδύου· εἶτα λαβὼν ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ Ὄλιβερ, ἀπεχαιρέτισε τὴν Νάνσυ καὶ ἐξῆλθε.

Ὅτε διέβαινον τὸ κατώφλιον τῆς θύρας ὁ Ὄλιβερ ἔστρεψε πρὸς στιγμὴν τὴν κεφαλὴν, ἐλπίζων νὰ ἀντικρύσῃ τὰ βλέμματα τῆς Νάνσυ· ἀλλ' ἐκείνη εἶχε μεταβῇ εἰς τὴν πρώτην θέσιν της πλησίον τῆς ἑστίας καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο ἐντελῶς ἀκίνητος.

Ἕπεται συνέχεια. **Π

Φίλος τις ἡμῶν ἀσχολούμενος περὶ στατιστικὰς μελέτας ὑπελόγισεν εἰς τρισχιλίους ὀκτακοσίους τὸν κατὰ μέσον ὅρον ἀριθμὸν τῶν λόγων, ὅσοι κατ' ἔτος ἐκφωνοῦνται καὶ τυποῦνται

ἐν μόνῃ τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς· ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ γνωρίζομεν λόγιον ἄνδρα, οὗ ὁ αὔξων ἀριθμὸς τῶν πανηγυρικῶν ὑπερβαίνει ἤδη τὴν ἡμίσειαν χιλιάδα· οἱ Γάλλοι πρὸς ἔκφρασιν τοῦ ὑψίστου βαθμοῦ ὁμοιότητος μεταξὺ δύο πραγμάτων μεταχειρίζονται τὴν μεταφορὰν «*ὅμοια ἀλλήλοις ὡς ὕδατος σταγόνες*» αὐτὸ νομίζομεν ὅτι παρ' ἡμῖν δύναται νὰ ῥηθῇ ὅτι *ὁμοιάζουσιν ὡς δύο πανηγυρικοὶ λόγοι.*[1]

Ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐν

ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΙΝΙΑΙΑΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ἡ αἴθουσα αὕτη εἶναι ἡ εὐρυχωροτάτη πασῶν ἐν τῇ νεοδμήτῳ Ἀκαδημίᾳ. Προωρισμένη εἰς ἐπισήμους συνεδριάσεις, εἶναι κατ' ἀναλογίαν πολυτελέστατα κεκοσμημένη, ἐπαρκῆ δὲ κατέχει χῶρον διά τε τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς καὶ τοὺς προσκεκλημένους. Ἐν τῷ μέσῳ, παρὰ μακρὰν τράπεζαν καὶ ἐπὶ ἑδρῶν κινητῶν, ὡρίσθη ἡ θέσις τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν λοιπῶν ἀκαδημαϊκῶν, λαμπραὶ δ' ἕτεραι ἐκ πεντελησίου μαρμάρου ἕδραι, μαλακὰ ἔγχουσαι ὑποστρώματα καὶ ἀμφιθεατρικῶς διατεθειμέναι ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς αἰθούσης μέχρι τῶν τοίχων, εἰσὶν ὡρισμέναι διὰ τὸ ἀκροατήριον. Ἡ αἴθουσα τὴν μὲν ἡμέραν θὰ φωτίζηται ἄνωθεν ἐκ τῆς στέγης, τὴν δὲ νύκτα διὰ τεσσάρων λυχνούχων, ἐχόντων ἁπάντων ἑκατὸν λαμπτῆρας φωταερίου. Εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης θὰ στηθῇ ἄγαλμα τοῦ βαρώνου Σίμωνος Σίνα εἰς ἀνώτερον τοῦ φυσικοῦ μέγεθος. Ἅπαντα τὰ ἀρχιτεκτονικὰ τῶν τοίχων μέρη εἰσὶν ἐκ λευκοῦ πεντελικοῦ μαρμάρου, θέλουσι δὲ ἐπιχρυσωθῇ κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος, ὡς ἦσαν καὶ τὰ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἀρχαῖα μνημεῖα.

Τὸ ἀνώτερον τῶν τοίχων μέρος θὰ κοσμῶσιν ὀκτὼ κολοσσιαῖαι εἰκόνες, παριστῶσαι τὸν *μῦθον τοῦ Προμηθέως*, ὃν ἡ ἐργασία ἀνετέθη εἰς τὸν ἐν Βιέννῃ καθηγητὴν κ. Gricpenkerl.

Τῶν εἰκόνων τούτων σύντομον περιγραφὴν παρέχομεν ἀμέσως κατωτέρω·

Α' εἰκών (Τοῖχος ἀριστερόθεν τῆς εἰσόδου). *Πρόρρησις τῆς Θέμιδος τῷ υἱῷ αὐτῆς Προμηθεῖ.*

Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κόσμου, ὅπου αἱ τοῦ Ὠκεανοῦ πηγαί, καὶ ὅπου ἀδιαλείπτως ἀντηχεῖ ὁ κρότος τῆς σφύρας τῶν Κυκλώπων, προσέρχεται εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ ὁ μεγάθυμος Τιτὰν, ζητῶν μετὰ δέους νὰ μάθῃ τὴν εἱμαρμένην ἑαυτοῦ καὶ τοῦ κόσμου.

Β' εἰκών. *Ἀθηνᾶ καὶ Προμηθεὺς παρὰ τὰς πύλας τοῦ Φωτός.* Αἱ Ὧραι ἀνέῳξαν τὰς χαλκᾶς πύλας τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἡλίου. Οἱ πύρινοι τοῦ Φοίβου ἵπποι ἀκολουθοῦσι τὴν ὑπὸ δροσοβόλων δαιμονίων συνοδευομένην Ἠώ, ἐκ δὲ τοῦ ὑπὸ τούτων πυρομένου ἅρματος, ὁ Προμηθεὺς, τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς, ἀνάπτει τὴν δᾷδα αὐτοῦ.

Γ' εἰκών. *Προμηθεὺς ζωογονῶν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ποιηθὲν ὁμοίωμα ἀνθρώπου.*

Τὸ πλάσμα τοῦ Προμηθέως ζωογονεῖται ὑπὸ πυρὸς οὐρανίου, ἡ Ἀθηνᾶ δωροφορεῖται αὐτῷ νέκταρ. Εἰς μάτην δ' ὁ Ἐπιμηθεὺς καλεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Προμηθέα νὰκολουθήσῃ τοὺς κατὰ τοῦ Ὀλύμπου ἐφορμῶντας Τιτᾶνας.

Δ' εἰκών (Ἀέτωμα). *Τιτανομαχία.*

Οἱ θεοὶ πάντες εἰσὶ περὶ τὸν Δία συνηθροισμένοι, ἡνίοχος δὲ τοῦ ἅρματος τοῦ μεγάλου θεοῦ ἐστὶν ὁ Προμηθεὺς, ὅστις ἐκόμισεν αὐτῷ τοὺς ὑπὸ τῶν Κυκλώπων χαλκευθέντας κεραυνούς. Ὁ Ζεὺς σφενδονίζει ἀλληλοδιαδόχως τοὺς Τιτᾶνας εἰς βάραθρον, ὁπόθεν ἁρπάζοντες αὐτοὺς οἱ Ἑκατόγχειρες ῥίπτουσιν εἰς τὸν Τάρταρον. Τὸ δὲ νέον γένος τῶν ἀνθρώπων καραδοκεῖ μετὰ τρόμου ἔν τινι σπηλαίῳ τὴν ἔκβασιν τῆς φοβερᾶς μάχης.

Ε' εἰκών. *Προμηθεὺς φέρων τοῖς ἀνθρώποις τὸ πῦρ.* Ὁ Ζεὺς, ὅπως καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἐπανάληψιν τοιαύτης μάχης, μελετᾷ τὴν ἐξόντωσιν παντὸς γηγενοῦς. Οἱ ἄνθρωποι ζῶσιν ὥσπερ θηρία ἐν σπηλαίοις, ἀλλ' ὁ Προμηθεὺς ἐλεήσας τὰ δύσμοιρα αὐτοῦ τέκνα, φέρει αὐτοῖς τὸ φῶς.

ϛ' εἰκών. *Προμηθεὺς δεσμώτης.* Ὡς παραβάτης τῶν θελήσεων τοῦ Διὸς, προσδεῖται ὁ Προμηθεὺς εἰς βράχον. Πρὸς μείζονα δὲ τιμωρίαν ἀετὸς κατατρώγει τὸ καθ' ἑκάστην ἀνανεούμενον ἧπαρ αὐτοῦ. Καὶ ὅμως ὁ παρωργισμένος Τιτὰν ἀρνεῖται νὰποκαλύψῃ τῷ ἀγγέλῳ τῶν θεῶν Ἑρμῇ τὸν πρὸς ἐξιλασμὸν αἰτούμενον χρησμὸν τῆς Θέμιδος. Ὁ Ὠκεανὸς καὶ αἱ κόραι αὐτοῦ Νηρηΐδες θρηνοῦσι τὴν οἰκτρὰν τοῦ Προμηθέως τύχην.

Ζ' εἰκών. *Λύτρωσις Προμηθέως ὑπὸ Ἡρακλέους.*

Τὰ ἄγρια πάθη τοῦ τε Διὸς καὶ τοῦ Προμηθέως κατεπραΰνθησαν· καὶ ἐκεῖνος μὲν φοβεῖται περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐξουσίας, τὸν δὲ Προμηθέα κατέβαλε τὸ βάρος τῶν ἀνηκέστων δεινῶν. Τότε ἐπελθὼν ὁ Ἡρακλῆς κατατοξεύει τὸν ἀετὸν, καὶ λύει τὰ τοῦ Προμηθέως δεσμὰ μετὰ τῶν ἐκ τοῦ Ταρτάρου λυτρωθέντων Τιτάνων, πρὸς πλήρωσιν τοῦ ὅρκου τοῦ Διός. Ὁ Χείρων, ἀδυνατῶν νὰντίσχῃ εἰς τοὺς πόνους ἀνιάτου πληγῆς παραιτεῖται τὴν ἑαυτοῦ ἀθανασίαν καὶ ἐγκολποῦται τὸν θάνατον.

Η' εἰκών (Ἀέτωμα). *Ἡρακλῆς ἀνάγων εἰς τὸν Ὄλυμπον τὸν Προμηθέα.*

Πάντες οἱ θεοὶ εἰσὶ συνηθροισμένοι, οἵ τε Ὀλύμπιοι καὶ οἱ ἐνάλιοι καὶ οἱ καταχθόνιοι, ὅτε ὁ Ἡρακλῆς φέρει τὸν Προμηθέα ἐνώπιον τοῦ Διός, οὗ τοῦ λοιποῦ ἔσεται σύμβουλος. Ἀνευφημοῦσι τὸν Τιτᾶνα Ἀθηνᾶ καὶ Ἥφαιστος, ἡ δ' Ἥδη οἰνοχοεῖ αὐτῷ νέκταρ.

Ἐν Ἀθήναις, Σεπτέμβριος 1878.

Ε. Ziller
Ἀρχιτέκτων.

[1] Ἀπεστάλη ἐκ φιλολ. διατριβῆς, δημοσιευθείσης ἐν τῇ Ὥρᾳ.

Γνῶμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιοῦ.]

31.

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος οὐδὲν εἶχεν ἐλάττωμα, δὲν ἤθελε μετὰ τοσαύτης ἡδονῆς παρατηρεῖ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων.

32.

Ἡ ζηλοτυπία τρέφεται ἐν τῇ ὑποψίᾳ, τρέπεται δὲ εἰς μανίαν ἢ καταπαύει, ἅμα τῆς ὑποψίας τὸν τόπον καταλάβῃ ἡ βεβαιότης.

33.

Ἡ ὑπερηφάνεια ἀναλαμβάνει ἑαυτὴν πάντοτε καὶ οὐδὲν ἀποβάλλει ποτὲ, οὐδ' ὁπόταν τῇ ματαιότητι ἀποτάσσηται.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην θέλει σταχυολογεῖ ἐκ τοῦ ξένου περιοδικοῦ τύπου καὶ μεταδίδει ἐνίοτε ἡ Ἑστία εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς ὅσα νομίζει τῆς προσοχῆς αὐτῶν ἄξια εὐφυᾶ ἀνέκδοτα, ἢ πνευματώδη μικρολογήματα, προσπαθοῦσα κατὰ τὸ δυνατὸν, ὅπως μὴ ἐλαττοῦται διὰ τῆς μεταφράσεως ἡ πρωτότυπος αὐτῶν χάρις. Σ. τ. Δ.

1.

Ἄγγλος τις ἱερεὺς ἔπασχεν ἐλαφρὰν ἀρθρίτιδα.

— Τί πρέπει νὰ κάμω; ἠρώτησε τὸν ἰατρόν του.

— Νὰ πίνῃς καθ' ἡμέραν ἕνα ποτῆρι *πούντς* μὲ *ῥῶμι.*

— Δύσκολον.

— Διατί;

— Κατεδίκασα πάντοτε ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τὰ πνευματώδη ποτά· ὁ κόσμος ὅλος τὸ γνωρίζει. Τί θὰ εἰπῇ ἡ ὑπηρέτριά μου, ὅταν τῆς παραγγείλω νὰ μοῦ κάμῃ *πούντς*;

— Ζήτησέ της ὀλίγον ζεστὸν νερὸν, καὶ κάμε το μόνος σου.

— Δὲν θὰ τὸ ἐννοήσῃ;

— Εἰπέ της ὅτι τὸ θέλεις διὰ ξυράφισμα.

Μετά τινας μῆνας, παρερχόμενος ὁ ἰατρὸς πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ ἱερέως, κρίνει καλὸν νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς ὑγείας του. Βλέπει δὲ τὴν ὑπηρέτριαν ὠχρὰν, μελαγχολικὴν καὶ καταβεβλημένην.

— Τί κάμνει ὁ αὐθέντης σου; ἐρωτᾷ ἀνήσυχος.

— Δὲν εἶνε καλά, ἰατρέ μου.

— Πῶς; τί ἔχει;

— Τὸ μυαλό του φαίνεται νὰ ἦνε πειραγμένο.

— Τὸ μυαλό του; πῶς;

— Πέντε φοραῖς τὴν ἡμέρα ξυρίζεται.

2.

Συνοικεσίου προκειμένου ἡ εἰκοσαέτις γυνὴ ἐρωτᾷ συνήθως περὶ τοῦ μελλονύμφου:

— Ποῖος εἶνε;

Ἡ τριακοντούτις:

— Τί κάμνει;

Ἡ τεσσαρακοντούτις:

— Ποῦ εἶνε;

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

. . . . . .

Ὡς πότε νομοσχέδια καὶ νομοδιορθώσεις
Καὶ ὑπαλλήλων ἄκαρποι διορισμοὶ κ' ἐξώσεις
Καὶ Δῆμοι ἀνοργάνιστοι, κ' εἰς μάτην κ' ἀεννάως
Κινήσεις, προπαρασκευαὶ, καὶ ἡ Ἑλλὰς εἰς χάος;..
Τί μὲ τὰ ξένα χρήματα τρυφῶμεν τῶν ἀνθρώπων,
Χωρὶς νὰ φέρωμεν καρπὸν κάνένα εἰς τὸν τόπον;
Ὡς πότε δανειζόμεθα μὲ τόκους ὑπερόγκους,
Εἰς ὑποθήκας βάλλοντες καὶ κάμπους μας καὶ λόγγους;
Τὸ ἔθνος, ἄσωτος υἱὸς πατρὸς εὐκαταστάτου,
Ζῇ δίδον εἰς ἐνέχυρον τὰ ὑποστατικά του,
Κ' εἰς τὴν σπατάλην ἀναιδῶς καὶ τὴν παραλυσίαν
Νὰ φάγῃ τὴν πατρῴαν του ζητεῖ περιουσίαν.
Ἐχάσαμεν καὶ χάνομεν πᾶν αἴσθημα γενναῖον·
Κανεὶς μας δὲν ἐργάζεται διὰ πατρίδα πλέον,
Καὶ ὅλοι ξένην ἄμπελον ὡς νὰ τὴν θεωρῶμεν,
Τὴν γῆν της ἀνασκάπτομεν, τὰ κλήματά της σπεῖρομεν.
Τὸ ἔθνος μας, φυράματος λαμπροῦ κ' εὐτυχεστάτου,
Στερεῖται καὶ τὴν ἔμφυτον ἐλαστικότητά του,
Ὡς κώδων ὅστις ἔχασε τὸν παλαιόν του ἦχον,
Ὡς ξίφος ὁποῦ σκωριᾷ κρεμάμενον στὸν τοῖχον.
Βῆμα κανὲν δὲν κάμνομεν εἰς νόμους οὐδ' εἰς φῶτα,
Καὶ ἄθλια εἶν' ὅλα μας καὶ ὅλα σεσηπότα.
Καιρὸν καὶ πλοῦτον δαπανᾷ ἡ μισθωτὴ Ἀργία,
Τὰ δύο πάσης ἐθνικῆς ὑψώσεως στοιχεῖα.
Ἓν ὁπουργεῖον ἄμορφον, κατακολοβωμένον,
Κυλίεται ὡς στέλεχος σαθρὸν κ' ἐκριζωμένον.

. . . . . .

Τοιοῦτον ἡ διχόνοια, τοιοῦτον καρπὸν φέρει,
Καὶ τώρα δρεπανίζομεν τῶν φατριῶν τὰ θέρη.
Ἂν ἤκουν τέκνον μακρυνὸν τοῦ Μεξικοῦ, τῆς Κίνας,
Καὶ πάροικος προσωρινὸς εἰς τὰς κλεινὰς Ἀθήνας,
Μὲ πόσον τότε γέλωτα θὰ ἔβλεπα ἐμπρός μου
Τὸ κωμικὸν πανόραμα τοῦ νέου τούτου κόσμου!
Ὑπάλληλοι ἀληθινοὶ αὐτοὶ δὲν εἶν' οἱ τόσοι,
Ἀλλ' ὑπαλλήλους εἰς σκηνὴν θεάτρου παριστῶσι.
Αὐτοὶ ποῦ στέκουν μὲ κροσσοὺς ἀργύρου βαρυτάτους
Ἀστεῖως ὑποκρίνονται τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ Κράτους·
Ἰδὲ αὐτοὺς τοὺς εἰς βαθμὸν κατώτερον σπουδάρχας·
Δὲν εἶναι παρὰ κωμῳδοὶ καὶ παίζουν τοὺς νομάρχας.
Πλαστὰ εἶν' ὅλα καὶ ψευδῆ καὶ μίμων παραστάσεις·
Ἐκεῖνοι μὲ τὰ σχήματα, μὲ τῶν ποδῶν τὰς τάσεις,
Οἱ τόσον ἀπαράλλακτοι μ' εὐστρόφους σχοινοβάτας,
Ὑποκριταὶ, νὰ μιμηθοῦν ζητοῦν τοὺς διπλωμάτας·
Αἱ φράσεις ὁποῦ κωδωνοῦν συχνὰ τὰ στόματά των
Ψυχρὰ εἶν' ἐκστηθήματα καὶ ἦχοι αὐτομάτων·
Στοῦ στήθους των τὸ εὔκαιρον δὲν κατοικεῖ καρδία,
Καὶ εἶναι οἱ γεννάδαι μας ἡ γλῶσσα, ἡ κοιλία.

(Ἀλέξανδρος Σοῦτσος.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρεττανίᾳ ἐκδίδονται 1885 ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ συγγράμματα, ἐξ ὧν 486 ἐφημερίδες καὶ 598 περιοδικὰ ἐν Λονδίνῳ. Ἐκ τῶν ἐφημερίδων 542 εἶνε φιλελεύθεροι, 331 συντηρητικαὶ, 71 συντηρητικαὶ φιλελεύθεροι, 941 εἰς οὐδεμίαν ἀπόχρωσιν ἀνήκουσαι. Ἐκ τῶν περιοδικῶν, 398 πραγματεύονται ἀποκλειστικῶς θρησκευτικὰ ζητήματα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρεττανίᾳ εἰκονογραφημένων ἐφημερίδων καθ' ἑκάστην αὐξάνει· ἤδη ἐκδίδονται 827 τοιαῦται, ἐξ ὧν 33 δημοσιεύουσι χρωμολιθογραφίας.

14 ἐφημερίδες πραγματεύονται ζητήματα τῆς ἐργατικῆς τάξεως, 104 δὲ δημοσιογραφικὰ ὄργανα ὑπάρχουσι τῶν συλλόγων τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων.

〰 Ἐσχάτως ἐπωλήθησαν ἐν τοῖς ἱπποστασίοις τοῦ Middle-Park, ἐν Λονδίνῳ, 145 ἐκλεκτοὶ ἵπποι ἀντὶ φρ. 1,252,030. Ὁ ὡραιότερος τούτων, Scottish-Chief καλούμενος, ἠγοράσθη παρὰ τοῦ κ. Blenkiron ἀντὶ φρ. 130,000. Εἰς τὰ ἱπποστάσια ταῦτα, ἅτινα ἔχουσιν εὐρωπαϊκὴν φήμην, ἐπωλήθη ἐν ἔτει 1872 ὁ περίφημος γαλλικὸς ἵππος *Παλαιστὴς* ἀντὶ 25,000 λιρῶν στερλινῶν, ἤτοι 650,000 φράγκων!

〰 Περίεργον ἀπόφασιν ἐξέδοτο κατ' αὐτὰς ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τῆς Πράγας, πρωτευούσης τῆς Βοημίας· «Θεωροῦντες, λέγει τὸ ἐν λόγῳ θέσπισμα, ὅτι τὰ μακρὰ φορέματα ἐγείρουσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς κόνιν ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν ὑγείαν, ἀπαγορεύομεν τὴν ἐνδυμασίαν ταύτην ἐν ταῖς δημοσίαις ὁδοῖς.» Ἡ δημοτικὴ τῆς Πράγας ἀρχὴ ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς μ' ὅλας τὰς διαμαρτυρήσεις τῶν κυριῶν.

〰 Κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1878 εἰσήχθησαν ἐν Γαλλίᾳ βιβλία ἀξίας φρ. 2,406,000, ἐξήχθησαν δὲ βιβλία, χαλκογραφίαι καὶ φωτογραφίαι ἀξίας φρ. 10,335,000.

〰 Ἡ ἀνθηρὰ πόλις Μίσκολτς ἐν Οὐγγαρίᾳ κατεστράφη πρὸ μικροῦ ἄρδην ὑπὸ φρικώδους τυφῶνος. Οἱ πλείοι τῶν κατοίκων ἀπέθανον, αἱ οἰκίαι ἅπασαι κατεκλύσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκρήγματος τῶν νεφελῶν καὶ αἱ ὁδοὶ ἠφανίσθησαν ὑπὸ τῆς πλημμύρας· ἔνιοι ἐκ τῶν σωθέντων ἔπαθον τὰς φρένας ὑπὸ τοῦ τρόμου.

〰 Ἡ ἀξία τῶν κατασκευαζομένων ἐτησίως ἐν Γαλλίᾳ στηθοδέσμων (corsets) ἀνέρχεται εἰς δεκαεπτὰ ἑκατομμύρια φράγκων. Τὸ $\frac{1}{3}$ τῶν στηθοδέσμων τούτων ἐξάγεται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

〰 Ἐκ τοῦ «Παρνασσοῦ» ἀποσπῶ τὰ ἑπόμενα·

Διεθνὴς ἔκθεσις τοῦ χάρτου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ προϊόντων ἔλαβε πρὸ μικροῦ ἐν Βερολίνῳ. Μεταξὺ πλήθους ἄλλων ἐκτεθέντων περιέργων πραγμάτων ἀναφέρομεν βαρέλια ἐκ χάρτου ζερεὰ καὶ ἐλαφρά, οἰκίαν ἐκ χάρτου καὶ θερμάστραν ἐκ χάρτου, ἐν ᾗ δύνατάι τις νὰ καύσῃ γαιάνθρακας· μανδήλια καὶ ὑφάσματα, ἅτινα κατασκευάζονται ἐκ λεπτῶν λωρίδων χάρτου, αἵτινες διὰ μηχανισμοῦ καθιστῶνται λεπταὶ ὡς νήματα καὶ τότε ὑφαίνονται τὰ λινᾶ καὶ βαμβάκινα ὑφάσματα.

〰 Οἱ ἄγγλοι ἁλιεῖς τῆς κομητείας Δόρσετ ἔχουσιν ἴδιον περίεργον τρόπον πρὸς σύλληψιν τῶν ἀγρίων χηνῶν. Τὰ ζῷα ταῦτα ἔχουσιν ἀκοὴν λεπτοτάτην, εἶνε ὕποπτα λίαν καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ προσεγγίσῃ εἰς αὐτά· τὸν αἰσθάνονται πάραυτα· ὅθεν καὶ τὸ κυνήγιον αὐτῶν εἶνε ἐκ τῶν δυσκολωτάτων. Οἱ ἁλιεῖς λοιπὸν ἐπενόησαν πρὸς σύλληψιν τῶν χηνῶν τούτων τὴν ἑξῆς τέχνην. Ἐπὶ δοκῶν μαλακοῦ ξύλου προσκολλῶσι μικροὺς ἰχθῦς καὶ τὰς ἀφίνουσιν ἐπιπλεούσας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Οἱ χῆνες βλέπουσι μακρόθεν τοὺς ἰχθῦς καὶ ἐφορμῶσι νὰ τους ἁρπάσωσι. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ συλλάβωσι συλλαμβάνονται, διότι ἐν ᾧ μετὰ μεγίστης δυνάμεως ἐπιχειροῦσι νὰ καρφώσωσι διὰ τοῦ ράμφους των τοὺς ἰχθῦς, τὸ ὀξύτατον τοῦτο ράμφος των ἐμπήγνυται εἰς τὸ μαλακὸν ξύλον καὶ οὕτως ὁ ἁλιεὺς προσερχόμενος παραλαμβάνει τὴν ἄγραν του εὐκολώτατα.

〰 Μέχρις ἐπ' ἐσχάτων ἡ διὰ θαλάσσης εἰς Σιβηρίαν μετάβασις ἐνομίζετο πρᾶγμα δυσκολώτατον ἂν μὴ ἀδύνατον, τοὐλάχιστον κοπιωδέστατον. Ἀλλ' ὁ σουηδὸς καθηγητὴς Νορδενσκιὸλδ διὰ τῶν ἀνακαλύψεών του κατέστησε τὸν εἰς Σιβηρίαν πλοῦν εὐκολώτατον σχετικῶς. Ὁσονοῦπω δὲ ἱδρύεται μεταξὺ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τῶν βορείων τῆς Σιβηρίας ἐμπορικὴ διὰ θαλάσσης τακτικὴ συγκοινωνία.

〰 Αἱ ἐφημερίδες τῆς Βερώνης ἀφηγοῦνται ὡς ἑξῆς ἐκδίκησιν χελιδόνων, ἣν μάρτυρες αὐτόπται βεβαιοῦσι· Πυργίτης εἰσῆλθεν εἰς φωλεὰν χελιδόνος, ἥτις θέλουσα νὰ ἐκβάλῃ τὸν ἐχθρὸν συνῆψε πρὸς αὐτὸν μάχην δεινὴν καὶ αἱματηράν. Ἀλλὰ τέλος ὁ πυργίτης ὑπερίσχυσε καὶ ἐξέβαλε τῆς φωλεᾶς της τὴν χελιδόνα κατὰ τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου. Ἀλλ' ἡ χελιδὼν ἀφ' οὗ ἐπὶ τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἐξηφανίσθη, ἐπανῆλθεν ἀκολουθουμένη ὑπὸ τάγματος χελιδόνων. Οἱ δὲ παρατυχόντες εἶδον τότε θέαμα παράξενον. Πᾶσαι αἱ χελιδόνες εἶχον τὸ ράμφος των πλῆρες χώματος, ἐπιπεσοῦσαι δὲ κατεκάλυψαν τὴν φωλεὰν διὰ τοῦ χώματος θάψασαι τὸν πυργίτην ζωντανόν, δικαίως οὕτω τιμωρηθέντα.

〰 Πρόκειται νὰ κατασκευασθῇ περὶ τὸν Βεσούβιον σιδηρόδρομος ὅμοιος τῷ ἐν Ἐλβετίᾳ ἀνερχομένῳ εἰς τὸ ὄρος Ῥιγκί. Διὰ τοῦ σιδηροδρόμου τούτου δύναται πᾶς τις ἀνερχόμενος νὰ φθάνῃ ἀκόπως εἰς τὸν κρατῆρα. Τὸ μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ ἔσται 840 μέτρων. Ὁ δ' ἐπὶ τοῦ ὄρους σταθμὸς ἔσται 420 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχημάτων ἡ ἀτμομηχανὴ καὶ ἑκάστη σιδηροδρομικὴ ἅμαξα ἔχει μηχάνημα τελευταίας ἐφευρέσεως δι' οὗ ἡ ἁμαξοστοιχία ἵσταται εὐθύς.

〰 Ἡ παγκόσμιος ἐτησία σταφιδοπαραγωγὴ ὑπερβαίνει τὰ 3 ἑκατομμύρια σατήρων. Ἡ Ἑλλὰς παράγει κατὰ μέσον ὅρον ἐτησίως 4,345,000 σατ.

Εἰς Ἀναγνώστης.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Προκειμένου νὰ θέσῃς τὸν ἐν βαρελίοις οἶνον εἰς φιάλας, ἔκλεξον τοιαύτας ὅσον ἔνεστι βαθέος πρασίνου χρώματος. Αἱ τοιούτου χρώματος φιάλαι καλλιτερεύουσι τὸν οἶνον.

ΑΘΗΝΗΣΙ.—ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ, ΟΔΟΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ, 14.